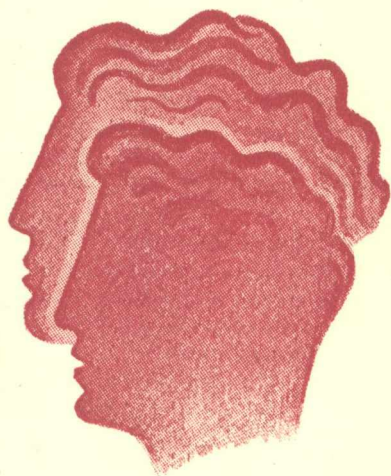

Δ.

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τ Η Σ Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Η Σ

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1955

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γ Η Σ Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Η Σ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: Διά Νομαρχίας, Δήμους, Κοινότητας, Τραπεζας, ΝΠΔΔ, *Οργανισμούς: *Ετήσιαι 80 δρ., *Εξαμηνιαίαι 40 δρ. Δι' επιστήμονας και Φοιτητάς: *Ετήσιαι 40 δρ., *Εξαμηνιαίαι 20 δρ. Διά τὸ *Εξωτερικόν: *Ετήσιαι \$ 3. *Εμβάσματα και επιταγαί πρὸς τὸν κ. *Α λ ε ξ. Ο ἰ κ ο ν ο μ ο υ, Πανεπιστημιακὴν Λέσχην Θεσσαλονίκης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελίς
*Η αντίδραση καὶ ἡ δράση μας	*Αρθρο	69
*Η *Εκθεσις τῆς *Εθνικῆς Πινακοθήκης	ΠΟΛ. ΡΕΓΚΟΥ	71
Τί σκέπτεται ἡ Γερμανικὴ Νεολαία	Dr. KARL LOHMANN	79
Οἱ *Ἑλληνες Φοιτηταὶ δὲν ταξιθεύουσι	ΙΩΑΝ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ	76
Τὸ Πέμπτο Διεθνὲς Φοιτητικὸ Συνέδριον		78
Δάσκαλοι - Μαθηταί, ποίημα	ΓΙΑΝΝΗ ΞΕΠΟΥΛΙΑ	79
*Ο Παπποῦς μου, ἀνάμνηση	ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ	80
Θάσος, ποίημα	ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΥΡΑΛΕΝΗ	81
*Ο Ἰταλικὸς φοιτητικὸς τύπος	NICOLA RISTELLI	82
*Ο Καναδᾶς		84
*Ἐνας παλιοντενεκές, διήγημα	KIM. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ	86
Μιά μέρα γιορτῆς με τοὺς ἀκρίτας	ΜΑΙΡΗΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ	88
Αἰσιοδοξία καὶ χαρὰ	N. M.	91
Λόρδος Κέϋνς		93
*Η Τετάρτη, διήγημα	ΒΑΣ. Α'ΙΔΑΛΛΗ	95
Φοιτητικὴ κίνησις, Σχόλια ἀπόψεις, Τὰ νεώτερα.		97

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 2.50

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΟ "ΝΟΜΙΚΟΝ", - ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 6 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τεύχος 3

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1955

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΜΑΣ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ σήμερα άτομα μέσα κι έξω από τὸ Πανεπιστήμιο, πού ἐπιδιώκουν τὴ διάλυση τῶν ἐθνικῶν φοιτητικῶν ὀργανώσεων. Παρεμβάλλουν συνεχῶς ἐμπόδια στὴ δημιουργία τους καὶ καθημερινὰ ὑποσκάπτουν τὴν ὑπαρξή τους. *Όταν γινόταν οἱ ζυμώσεις γιὰ τὴν ἴδρυση τῆς Ε.Φ.Ε.Π.Θ. καὶ στὰ πρῶτα τῆς ἀκόμα βήματα, ἡ καθαρὰ αὐτὴ φοιτητικὴ προσπάθεια ἄρχισε νὰ συκοφαντῆται ὅτι δῆθεν ἔχει πολιτικὴ βάση, ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα καμουφλαρισμένο κατασκευάσμα γιὰ τὴ διάδοση τῶν ἀρχῶν ἐνός πολιτικοῦ κόμματος πού ὡς ἀποτέλεσμα δά ἔχη νὰ χάση ὁ φοιτητὴς τὴν αὐτοτέλειά του, τείνοντας νὰ γίνῃ ὄργανο ἐξωπανεπιστημιακῶν σκοπῶν.

*Η διάδοση ἔπιασε καὶ πολλοὶ ἄρχισαν νὰ χάνουν τὴν πίστη τους στὴν ἐκπλήρωση τῆς καθαρὰ φοιτητικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀποστολῆς τῆς Ε.Φ.Ε.Π.Θ. Καλέσαμε ὁμως αὐτοὺς τοὺς κυρίους, πού πίστεψαν στὸ ὑποβολιμαῖο αὐτὸ σύνθημα, συζητήσαμε, εἶδαν τὴ δράση τῆς Ἐνώσεως, γνώρισαν τοὺς φοιτητάς - μέλη τῆς Ε.Φ.Ε.Π.Θ. καὶ κατάλαβαν ὅτι κάποια παρεξήγηση εἰσεχώρησε. Δὲν ὑπῆρχε βάση γιὰ τέτοια κατηγορία, πού πραγματικὰ δά ἀποτελοῦσε ὀλίγη ἀπάτη γιὰ τὸν φοιτητικὸ κόσμο.

Σὲ λίγο καιρὸ νέες ἀνηρυχίες. «Κρύφειες δυνάμεις κατευθύνουν τὴν Ε.Φ.Ε.Π.Θ. *Άτομα πού κρύβονται στὸ σκοτάδι προσπαθοῦν νὰ προσεταιρισθοῦν τὸν φοιτητὴ. *Η πολιτικὴ κατάσταση τῆς Ἑλλάδος ὀδηγεῖ σὲ λύσεις ἀνώμαλες καὶ χρειάζονται τὸν σπουδαστὴ νὰ προπαγανδίσῃ τίς ἐξτρεμιστικὲς λύσεις».

Χρειάστηκε ἀρκετὴ προσπάθεια ν' ἀποβάλλομε τίς ἀστεῖες αὐτὲς ἰδέες ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὀρισμένων στενοκεφάλων. Κινηθήκαμε τότε νὰ πείσουμε τοὺς συναδέλφους μας, ἀλλὰ κι ὄλους, ὅτι ἡ Ε.Φ.Ε.Π.Θ. θέλει τὸν φοιτητὴ ἀνεξάρτητη προσωπικότητα. Ποτὲ δὲν δά γίνῃ ὄργανο κανενός καὶ κανενός ἰδιοτελεῖς σκοποῦς δὲν δά ἐξυπηρέτησι.

*Η Ἐνωση ἰδρύθηκε ἀπὸ φοιτητάς καὶ ἔχει γιὰ σύνθημα τὴν ἐκπλήρωση τῶν ἐθνικῶν πόθων καὶ τὴν ἐπίλυση τῶν φοιτητικῶν ζητημάτων. Στὴν πολὺμηνη καὶ πολὺπλευρὴ δράση τῆς κανένα στίγμα δὲν παρουσιάστηκε πού νὰ δείχνῃ ὅτι παρέκκλινη τῆς ἀποστολῆς τῆς.

Εἴχαμε μιὰ ἀνάπαυλα ἀρκετῶν ἐβδομάδων. Ξαφνικὰ ἡ ἀντίδραση ἐκδηλώθηκε με διαφορετικὸ προσωπεῖο. «*Ο φοιτητὴς πρέπει νὰ κυττάξῃ μόνο τὰ μαθήματά του. Νά μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίποτα ἄλλο παρὰ γιὰ τὸ πῶς δά πάρῃ τὸ πτυχεῖο του. *Όλες οἱ ἄλλες ἐνέργειες καὶ δράσεις εἶναι καταδικασμένες σὲ ἀτυχία καὶ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σπατάλη πολυτίμου χρόνου». Διηλαδῆ ὅταν

Με τις δωρεές που έγιναν τα τελευταία χρόνια η Πινακοθήκη συγκεντρώνει περίπου τρείς χιλιάδες έργα.

Ο κ. Καλλιγιάς έπραγματοποίησε μια έκθεση των έργων της Πινακοθήκης πέρυσι στο Ζάππειο, η οποία με άλλο περιεχόμενο επαναλαμβάνεται τώρα πάλι στο Ζάππειο.

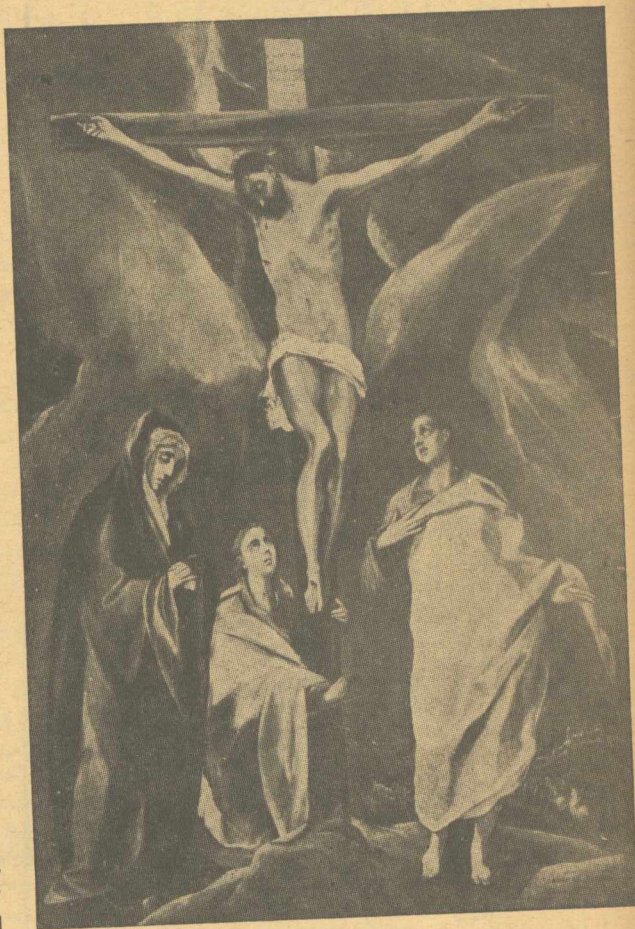
Η Έκθεση, που γίνεται στην πόλη μας, είναι μια πρωτοβουλία της Έταιρείας «Τέχνη» που βρήκε ανταπόκριση στην επιθυμία του κ. Καλλιγιά να οργανώσει Έκθέσεις της Πινακοθήκης και έξω από τις Αθήνας.

Η Ίδια Έταιρεία οργανώνει ξεναγήσεις εις την Έκθεση αυτή, που γίνονται κάθε Τετάρτη, ή μια στάς 5 και ή άλλη στάς 7 το απόγευμα.

Όμιλίες επίσης έγιναν τις Κυριακές το πρωί στάς 11 με θέματα γύρω από τη ζωή και το έργο των μεγάλων Καλλιτεχνών Δομήνικου Θεοτοκόπουλου και Νικολάου Γύζη.

Η πρόθεση της Έταιρείας «Τέχνη» είναι να γίνει περισσότερο γνωστό το έργο των

καλλιτεχνών που εμφανίζεται στην Έκθεση της Πινακοθήκης και περισσότερο κατανοητό από τον κόσμο των επισκεπτών. Ως τώρα, μπορούμε να πούμε ότι ο σκοπός της Έταιρείας «Τέχνη» έχει επιτύχει. Ο αριθμός των επισκεπτών μέσα σε ένα μήνα έχει φθάσει τις δέκα χιλιάδες περίπου. Πολλά είναι τα σχολεία που έρχονται από τις επαρχίες, ειδικά για την Έκθεση της

Δομήνικου Θεοτοκόπουλου

Η Σταύρωση

Πινακοθήκης και ο φοιτητικός κόσμος έπωφελεύεται αυτής της ευκαιρίας να ιδη, να θαυμάσει και να μελετήσει τους πίνακες που φιλοξενεί ή πόλη μας.

Η Έθνική μας Πινακοθήκη απέκτησε τελευταία μια πολύ μεγάλη δωρεά από τον ευεργέτη της Άλέξανδρο Σούτζο, ο οποίος άφησε όλη την ακίνητη περιουσία του και τη μεγάλη συλλογή του στην Πινακοθήκη.

Το Κράτος δια νόμου και «τιμής ένεκεν» άλλαξε τον τίτλο της Πινακοθήκης. Έτσι ο σημερινός της τίτλος είναι «Έθνική Πινακοθήκη και Μουσείον Άλεξάνδρου Σούτζου».

Προσεχώς η Πινακοθήκη θα έγκατασταθή, μόνιμα πιά, στην καινούργια ειδικά κτισμένη οικόδομη, που θα ανεγερθή στο μεγάλο της οικόπεδο (από τις δωρεές και αυτό του Άλεξ. Σούτζου) επί της Λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας και οδού Ριζάρη, κοντά στο Βυζαντινό Μουσείο.

Έτσι θα έχη ή χώρα μας ένα Μουσείο Τέχνης, σημαντικά πολύτιμο και συγχρονισμένο. Ας ελπίσουμε και μείς εδώ στη Βόρειο Ελλάδα, ότι θα βλέπουμε πότε - πότε εκθέσεις της Πινακοθήκης μας, πράγμα που μάς κάνει να το πιστεύουμε, ό ενθουσιασμός με τον όποιο το κοινό ύποδέχθηκε αυτή την πρώτη Έκθεσή της. Είναι αυτό ανάγκη και αίτημα, όχι μόνο του κοινού που αγαπά και λατρεύει την Τέχνη, αλλά και όλως ιδιαίτερα της νεολαίας που σπουδάζει και που δέν έχει την ευκαιρία να δη και να μορφωθή με έργα πρωτότυπα, σαν του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου — Greco, του Νικολάου Γύζη, του Νικηφόρου Λύτρα, του Νίκου Λύτρα, του Κωνσταντίνου Παρθένη, του Κ. Βολανάκη, του Δ. Γαλάνη, του Ruysdael, του Breughel de Velours, του Ponsi και σχέδια σαν του Tintoretto, του Correggio, του Lancret, του Greuze και του Matisse.

Είναι πραγματικά μια ευκαιρία για τον φοιτητικό κόσμο να ιδη και να μελετήσει τα έργα αυτά. Και από την μελέτη αυτή, θα προκύψουν όχι μόνο γνώσεις, αλλά και συμπλήρωση ενός κενού και μια ψυχική ανάταση, που ακολουθεί πάντοτε το πλησίασμα ενός έργου Τέχνης. Έλπίζουμε ότι όλοι θα καρπωθούν από το δίδαγμα που μάς δίνει ή πρώτη αυτή Έκθεση της Έθνικής Πινακοθήκης στην πόλη μας.

ΤΙ ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

DR. KARL LOHMANN

ΘΑ μπορούσε κανείς απόλυτως δικαιολογημένα να ρωτήσει αν η θέση της γερμανικής νεολαίας μέσα στα πλαίσια των γερμανικών παραδόσεων έχει μεταβληθεί από το 1945 κι έδω. Στο εύλογο αυτό ερώτημα απαντούν οι στατιστικές, που περιλαμβάνονται στο βιβλίο που κυκλοφόρησε τελευταία με τίτλο «Οί νέοι μεταξύ δεκαπέντε και είκοσι ετών». Το βιβλίο αυτό αναφέρεται στην κατάσταση της νεολαίας της Δυτικής Γερμανίας, σύμφωνα με μια έρευνα που έκανε το Ίνστιτούτο EMIND. Η μέθοδος, που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα αυτή, συνίσταται στο να ετοιμάζονται ερωτήσεις χωριστές και να περιορίζεται κανείς σε όρισμένες μόνο απ' αυτές, ανάλογα με την κοινωνική, μορφωτική και οικονομική θέση του νέου που απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι.

Το βιβλίο αυτό εκθέτει από τις πρώτες του άκρη γραμμές την κατάσταση της γερμανικής νεολαίας με μια πληθώρα από στατιστικές, πίνακες και αριθμούς. Όποιος δεν αποθαρρυνθεί από το σύστημα που χρησιμοποιείται στο βιβλίο αυτό, γρήγορα αποκτά μια εκπληκτική εικόνα για την συμπεριφορά και την κατάσταση της γερμανικής νεολαίας στα δέκα σοβαρότατα χρόνια της συμμαχικής κατοχής. Η έρευνα αυτή περιέχει οκτώ μεγάλες κατηγορίες ερωτήσεων: Συναναστροφή—Ανατροφή—Επάγγελμα—Εκπαίδευση και Επίδραση του Τύπου—Θρησκεία και Εκκλησία—Πολιτική—Γάμος καθώς και τις βασικές κατευθύνσεις των επιθυμιών. Τα συνολικά αποτελέσματα δείχνουν άμεσως πως απάντησαν οι νέοι στις διάφορες ερωτήσεις. Έτσι λοιπόν τα 71% ετάχθησαν υπέρ της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας και μόνο 19% κατά, τα 65% υπέρ της Πανευρωπαϊκής Ένώσεως ενώ τα 29% κατά, τα 70% υπέρ της ανασυγκροτήσεως του γερμανικού στρατού και 28% κατά. Είναι αξιοπρόσεχτο ότι οι αριθμοί αυτοί είναι εν μέρει καλλίτεροι από τους αντίστοιχους του ερωτηματολογίου των ενηλίκων από τους οποίους, επί παραδείγματι, μόνον τα 43% ήταν υπέρ της συμμετοχής της Γερμανίας στην Πανευρωπαϊκή Ένωση. Εν τούτοις υπάρχει κάτι το ελαφρώς δυσάρεστο στα αποτελέσματα αυτά κι αυτό είναι ότι οι νέοι δεν αισθάνονται την ανάγκη της εξετάσεως των πραγμάτων, πριν πάρουν θέση στα διάφορα ζητήματα. Από τις απαντήσεις στις ερωτήσεις αυτές μπορεί να πάρει κανείς μια εικόνα της καθημερινής ζωής των νέων. Έτσι στο ερώτημα εάν οι νέοι προτιμούν να περνούν τις διακοπές μόνοι τους, με φίλους

τους ή με τις οικογένειές τους, τα 23% απάντησαν ότι προτιμούν να περάσουν τις διακοπές με τις οικογένειές τους, τα 62% με φίλους τους και τα 14% μόνοι τους.

Αν χωρίσουμε όμως τις απαντήσεις σύμφωνα με την ηλικία και το φύλο των ερωτηθέντων, θα δούμε ότι μόνο τα 14% των αγοριών ηλικίας 18-21 ετών ξεναντι 21% των κοριτσιών ηλικίας 21-25 ετών προτιμούν να περάσουν με τις οικογένειές τους, ενώ αντίθετως τα 51% των κοριτσιών αυτών ξεναντι 74% των αγοριών ηλικίας 15-18 ετών προτιμούν να περάσουν τις διακοπές τους με συντροφιά φίλων και, τέλος, 8% των αγοριών αυτών ξεναντι 22% των νέων ανδρών ηλικίας 21-25 ετών προτιμούν τη μοναξιά στις διακοπές τους.

Από τη συγκέντρωση των κατευθύνσεων των ενδιαφερόντων του αναγνωστικού κοινού προκύπτουν οι έξι αριθμοί, κατά μέσον όρον: τα τοπικά νέα 18%, τα σπόρ 14%, η πολιτική 15% κλπ. Η κατάταξη των αριθμών αυτών σύμφωνα με την ηλικία δείχνει ότι από τους νέους 21-25 ετών τα 25% ενδιαφέρονται πρωτίστως για την πολιτική, τα 24% για τα σπόρ και μόνο τα 17% για τα τοπικά νέα που περιέχει ο τύπος.

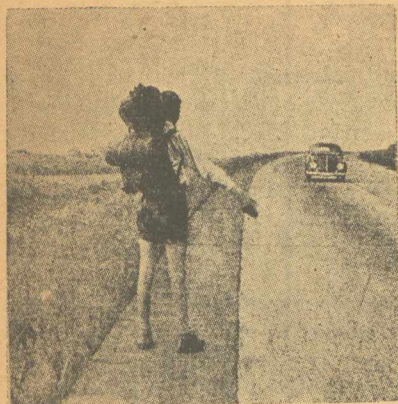
Όσον αφορά τέλος τα αποτελέσματα που αναφέρονται στην πολιτική και στον τρόπο που αντιμετωπίζουν οι νέοι τη θέση της Γερμανίας έναντι των άλλων λαών, πρέπει να αναγνωριστή ότι ήδη οι όλοι οι αριθμοί αποτελούν ένα σοβαρό σημείο όπου θα στηριχτή ο πολιτικός για την κατανόηση των αναγκών του τόπου. Έτσι μόνο τα 11% των ερωτηθέντων νέων κράτησαν σταθερή στάση υπέρ του Έθνικοσοσιαλισμού, αντίθετως τα 47% εξεφράσθησαν κατά του συστήματος αυτού, ενώ τα 39% αρνήθηκαν να εκφράσουν τη γνώμη τους, και τέλος τα 65% των νέων πιστεύουν ότι από τη συνεργασία της Γερμανίας με τους άλλους λαούς θα προκύψουν ωφέλειες για τους Γερμανούς.

Φυσικά θα ήταν πλάνη να θεωρήσει κανείς την κατάσταση αυτή της νεολαίας σαν κάτι το απόλυτα σταθερό· απλώς είναι μια αντανάκλαση της αναλογίας των διαφόρων ιδεών που έχει έμφυσησει στον τόπο ή συμμαχική κατοχή.

Η έρευνα αυτή αφορά ένα μέρος της γερμανικής κοινής γνώμης και τα αποτελέσματά της συμμερίζονται την τύχη κάθε κοινής γνώμης, που μεταβάλλεται από τη μία μέρα ως την άλλη. Δείχνει όμως καθαρά τη στάση των νέων του τόπου απέναντι στα ζωτικά προβλήματα της Γερμανίας.

Από το «Vox Europae»

*Τὰ ἀνέξοδα ταξίδια τῶν
ξένων - Κατασκηνώσεις
Ἔργασίας - Σύνδεσμοι
Ξενοδοχείων Νεότητος-
Ἄωτοστὸπ-Εὐκολίες, ἀνέσεις*

ΙΩΑΝ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ

ΤΟ περασμένο καλοκαίρι και ιδίως τὸν Αὐγουστο, ἡ Θεσσαλονίκη εἶχε κυριολεκτικὰ κατακλυσθῆ ἀπὸ ξένους φοιτητάς. Πολλοὶ ἦρθαν μὲ ποδήλατα καὶ μοτοσυκλέττες, ἄλλοι μὲ αὐτοκίνητα καὶ τραίνα καὶ ἀρκετοὶ μὲ τὰ πόδια!

Βλέποντας ὅμως κανεὶς αὐτὴν τὴν πανσπερμία τῶν φυλῶν, ποὺ κύριο χαρακτηριστικὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς εἶναι τὰ λαίμαργα μάτια, τὸ περίεργο ὕφος καὶ μιὰ ἀδιάκοπη κίνηση, διερωτᾶται ἂν καὶ οἱ Ἕλληνες φοιτηταὶ ταξιδεύουν στὸ ἐξωτερικὸ μὲ τὰ ἴδια μέσα καὶ σὲ μεγάλο ἀριθμὸ.

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ἀπὸ τὸν περασμένο χρόνον ἀρχισε νὰ παρατηρηθῆ μιὰ ὁμαδικὴ ἔξοδος τῶν τελειοφοίτων μας στὸ ἐξωτερικὸ. Ὅλοι ὡς μέσο μεταφορᾶς χρησιμοποιοῦν τὸ τραίνο, γιὰτὶ ἡ ἀπόκτηση ἰδιοκτητῶν μηχανικῶν μέσων στὸν τόπον μας στοιχίζει πολλὰ. Ἡ ἐπιτυχία τῶν μεγάλων αὐτῶν ἐκδρομῶν, ὀφείλεται κυρίως στὴν Πανεπιστημιακὴ ἐπιχορήγηση, χωρὶς τὴν ὁποία ἀμφιβάλλω ἂν θὰ πετύχαιναν ποτέ.

Γενικὰ, τὰ ὁμαδικὰ ταξίδια τῶν φοιτητῶν μας πρὸς ἄλλες χώρες εἶναι ἀκόμη πολὺ περιορισμένα. Ἐπίσης περιορισμένη εἶναι καὶ ἡ κίνηση μεμονωμένων φοιτητῶν.

Ἐπομένως, μπορούμε ἀνεπιφύλακτα νὰ ποῦμε, πὼς οἱ Ἕλληνες φοιτηταὶ, δὲν ταξιδεύουν στὸ ἐξω-

τερικὸ, ὅσο τοῦλάχιστον θὰ ἔπρεπε.

Πολλοὶ ἀποδίδουν τὸ γεγονὸς στὴν οἰκονομικὴ ἀνέχεια. Δὲν συμφωνῶ! Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει ὄρεξη νὰ ταξιδέψῃ, ἔστω καὶ μιὰ φορὰ στὸ ἐξωτερικὸ, θὰ βρῆ τὸν τρόπο. Καὶ τρόποι ὑπάρχουν πολλοὶ.

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ ἰδιαιτέρως μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἀποφυγῆς τῶν περιττῶν ἐξόδων μιᾶς χρονιάς ἢ τῆς μεθοδικῆς ἐξοικονομήσεως χρημάτων ἀπὸ τὴ συστηματικὴ ἐλάττωσις τῶν ἀτομικῶν ἐξόδων ψυχαγωγίας, ποὺ πολὺς φορὲς ἀποτελοῦν ἕνα ἀρκετὰ ὑπολογισμὸ ποσῶ. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν χαρακτήρα καὶ τὴ δύναμη τῆς θελήσεως τοῦ καθενός. Θὰ ἀναφέρω ὅμως λίγες χρήσιμες πληροφορίες γιὰ ἕνα σχεδὸν ἀνέξοδο ταξίδι στὸ ἐξωτερικὸ, γιὰ κεινοὺς ποὺ ἔχουν ὄρεξη γιὰ δουλειὰ καὶ περιορισμένον βαλάντιο.

Λίγοι ἴσως φοιτηταὶ θὰ ξέρουν γιὰ τὸ Σύστημα τῶν Κατασκηνώσεων Ἔργασίας (Work Camps). Στὰ περισσότερα εὐρωπαϊκὰ κράτη ὑπάρχουν κατασκηνώσεις τοῦ συστήματος αὐτοῦ καὶ λειτουργοῦν ὡς ἑξῆς: Κάθε κατασκήνωσις ἔχει περίπου 30-40 μέλη τὰ ὁποῖα ἀσχολοῦνται μὲ γεωργικὰς κυρίως ἐργασίας ἢ βοηθοῦν στὴν ἐκτέλεσις ἑνὸς παραγωγικοῦ ἔργου. Συνήθως οἱ ὄρες ἐργασίας εἶναι ἕξῃ. Εἰδικὰς τεχνικὰς γνώσεις δὲν ἀπαιτοῦνται. Ἡ ὄρεξη γιὰ δουλειὰ εἶναι

τὸ πᾶν. Ὡς ἀντάλλαγμα, παρέχεται δωρεὰν καλὸ φαγητὸ, ὕπνος καὶ μιὰ ἀμοιβή, ποὺ πολλὰς φορὲς εἶναι ἀρκετὴ νὰ καλύψῃ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.

Ἐπειδὴ ὑπάρχουν πολλὰς κατασκηνώσεις σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ κάθε κράτους, ὁ ξένος σπουδαστὴς ἐπισκεπτόμενος διαδοχικὰ τὴν κάθε μιὰ, μπορεῖ νὰ περιηγηθῆ ἀνέξοδα ὀλόκληρη τὴ χώρα ποὺ τὸν φιλοξενεῖ.

Ἄλλη ὄργανωσις ποὺ ἐξυπηρετεῖ τοὺς νέους, ποὺ ταξιδεύουν στὸ ἐξωτερικὸ, εἶναι ὁ Σύνδεσμος Ξενοδοχείων τῆς Νεότητος. Στὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Συνδέσμου μπορεῖ νὰ διανυκτερεύσῃ ὁ ξένος φοιτητὴς εἴτε δωρεὰν εἴτε καταβάλλοντας ἕνα ἀσήμαντο χρηματικὸ ποσῶ. Ξενοδοχεῖα Νεότητος (Auberges de la Jeunesse) ὑπάρχουν στὶς περισσότερες εὐρωπαϊκὰς χώρες καὶ μάλιστα σὲ πολὺ μεγάλο ἀριθμὸ. Τὰ κράτη ποὺ εἶναι μέλη τοῦ Συνδέσμου, ἐφοδιάζουν τοὺς φοιτητάς τους μὲ εἰδικὴ κάρτα, ὥστε νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα διαμονῆς στὰ Ξενοδοχεῖα τῆς Νεότητος. Ἡ Ἕλλάς δὲν εἶναι μέλος τοῦ Συνδέσμου αὐτοῦ. Ὁ Ἕλληνας ὅμως φοιτητὴς μπορεῖ νὰ προμηθευθῆ κάρτα ἀπὸ τὰ κεντρικὰ γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου ποὺ ἔχουν τὴν ἔδρα τους στὶς πρωτεύουσες τῶν κρατῶν - μελῶν. Ἐπίσης μπο-

ροῦν νὰ προμηθευθοῦν καὶ κατάλογο ὄλων τῶν Ξενοδοχείων Νεότητος τῆς χώρας, ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν.

Σημαντικὰς ἐπίσης εὐκολίες παρέχονται ἀπὸ τὰ Πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας καὶ τῶν Σκανδιναυικῶν Χωρῶν. Αὐτὰ ἐξασφαλίζουν στὸν ξένον φοιτητὴ στέγη καὶ τροφὴ ἀντὶ μικροῦ τιμήματος. Παρέχουν ἐπίσης ἔκπτωση 50% στοὺς σιδηροδρόμους καθὼς καὶ κάθε πληροφορία γιὰ τὴν εὕρεσις ἐργασίας.

Τὸ σύστημα τοῦ Ἄωτοστὸπ (auto-stop)—οἱ Γερμανοὶ τὸ λένε vanderei—εἶναι πολὺ διαδεδομένο στὴν Εὐρώπη. Ὁ ξένος σπουδαστὴς, σταματώντας ὁποιοδήποτε αὐτοκίνητο συναντήσῃ στὸ δρόμον του, μπορεῖ νὰ μεταφερθῆ δωρεὰν ἀπὸ πόλιν σὲ πόλιν καὶ τελικὰ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ περιηγηθῆ ὀλόκληρον κράτος.

Ὅσοι λοιπὸν ἔχουν ὄρεξη γιὰ ταξίδια, ἄς μελετήσουν καλὰ αὐτὰς τὶς δυνατότητας καὶ ἄς προετοιμασθοῦν, γιὰτὶ τὸ καλοκαίρι ἔρχεται.

Ἄς μὴ ξεχνοῦμε, πὼς τὰ ταξίδια εἶναι ὁ καλλίτερος τρόπος γιὰ τὴν σύσφυγι τῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν νέων τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

Λεπτομερεῖς πληροφορίες παρέχονται ἀπὸ τὸ Τμήμα Διεθνῶν Σχέσεων καὶ Τουρισμοῦ τῆς Ε.Φ.Ε.Π.Θ. εἰς τὰ γραφεῖα του εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Λέσχην.

Στὴ Γαλλία: Ὅμαδες ξένων φοιτητῶν ἐργάζονται γιὰ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς δρόμου.

Στην 'Αγγλία

ΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

*Συμμετέχουν 50 εθνικές φοιτητικές
ένώσεις — Οι Έλληνες φοιτητές θα
ἀπουσιάσουν — Αιτία, η στάση των
Φοιτητικών Όργανώσεων 'Αθηνών.*

ΤΟ πέμπτο διεθνές φοιτητικό συνέδριο, που αναμένεται να είναι η πιο αντιπροσωπευτική φοιτητική συνάθροιση που έχει γίνει ποτέ, πρόκειται κατά πάσαν πιθανότητα να συκληθῆ στο Μπίρμιγχαμ της 'Αγγλίας στις 4 'Ιουλίου. Στή δεκαήμερη αὐτή συνδιάσκεψη θὰ παρευρεθοῦν ἀντιπρόσωποι περισσότερων τῶν 50 ἐθνικῶν φοιτητικῶν ἑνώσεων, πού θὰ ἐκπροσωποῦν τοὺς φοιτητὰς ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Οἱ συνέδριοι θὰ φιλοξενηθοῦν ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Φοιτητικὴ Ἑνώση τῆς 'Αγγλίας, τῆς Οὐαλλίας καὶ τῆς Βορείου Ἰρλανδίας (N.U.S.).

Στὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου περιλαμβάνονται συζητήσεις ἐπὶ θεμάτων πρακτικῆς συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς τῆς μελέτης, τῶν ταξιδιωτικῶν ἀνταλλαγῶν, τῆς ἀμοιβαίας βοήθειας, τῆς ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν, καὶ τῶν κοινῶν κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν προβλημάτων τῶν φοιτητῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφορῶν φοιτητικῶν σεμιναρίων καὶ τῶν ἐδικειμένων συνδιασκέψεων πού εἶχαν προγραμματισθῆ ἀπὸ τὸ περυσινὸ Διεθνὲς Φοιτητικὸ Συνέδριο τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ πραγματοποιήθηκαν ἐν τῷ μεταξύ, θὰ ἀποτελέσουν ἐπίσης ἀντικείμενο μελέτης καὶ συζητήσεων.

Ἡ πρώτη Διεθνὴς Φοιτητικὴ Συνδιάσκεψη πραγματοποιήθηκε τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1950 στὴ Στοκχόλμη, κατόπιν προσκλήσεως τῶν τριῶν Σκανδιναβικῶν Φοιτητικῶν ἑνώσεων. Στὴ συνδιάσκεψη αὐτὴ ἐγένε αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἐνὸς νέου διεθνoῦς φοιτητικοῦ ὀργανισμοῦ γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν φοιτητικῶν συμφερόντων, γιὰτὶ ἡ μόνη μέχρι τότε τοιοῦτο εἶδος ὀργάνωση, ἡ Διεθνὴς Ἑνώση Φοιτητῶν (I.U.S.) ἀποκαλύφθηκε εὐεῖς εἶχε γίνε πιστὸ ὄργανο τῆς πολιτικῆς γραμμῆς τῆς Κομμουνιστικῆς Ἡ νέας φοιτη-

τικῆς ὀργάνωσης, πού προήλθε ἀπὸ τὸ συνέδριο τῆς Στοκχόλμης, συγκάλεσε τὶς ἐξῆς ἐτήσιες συνελεύσεις: στὸ Ἐδιμβούργο (Ἰανουάριος 1952), στὴν Κοπεγχάγη (Ἰανουάριος 1953) καὶ στὴν Κωνσταντινούπολη (Ἰανουάριος 1954). Στὴ συνδιάσκεψη τοῦ Ἐδιμβούργου ἐλήφθη πρόνοια γιὰ τὴν ἰδρυση ἐνὸς μονίμου διοικητικοῦ σώματος, πού θὰ ἦταν ἐπιφορτισμένο μὲ τὴν ἐκτέλεση τῶν σχεδίων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν συνελεύσεων. Ἐτοῖ ἰδρύθηκε ἡ COSEC πού ἐγκατεστάθηκε στὸ Leiden τῆς Ὁλλανδίας καὶ ἀρχισε οὐσιαστικὰ τὸ ἔργο τῆς τὴν 1η Αὐγούστου 1953.

Ἡ συνδιάσκεψη τοῦ Μπίρμιγχαμ θὰ ἔχη μιὰ νέα ὄψη ὡς πρὸς τὴν ἀριθμητικὴ συμμετοχὴ καὶ τὴ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν ἀντιπροσωπειῶν, γιὰτὶ φέτος θὰ συμμετάσχουν οἱ Ἐθνικὲς Φοιτητικὲς ἑνώσεις τῆς Γουατεμάλα, τοῦ Παναμᾶ, τῆς Σιέρρα Λεόνε, τῆς Λιβερίας, καὶ τοῦ Σουδάν. Προσκλήσεις πάντως ἔχουν σταλῆ σὲ ὅλες τὶς ἀντιπροσωπευτικὲς ἐθνικὲς φοιτητικὲς ἐνώσεις τοῦ κόσμου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλληνικὴ συμμετοχὴ στὰ συνέδρια αὐτὰ πρέπει νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ ἔλλειψη κατανοήσεως καὶ συνεργασίας μεταξὺ τῶν διαφορῶν φοιτητικῶν ἐνώσεων καὶ συλλόγων τῆς χώρας μας ἀποτελεῖ μεγάλο ἐμπόδιο γιὰ τὴ σύμπληξη τῆς ἐλληνικῆς ἐθνικῆς φοιτητικῆς ἐνώσεως κι ἐτοῖ ἡ χώρα μας εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἐλάχιστες—ἀν ὄχι ἡ μοναδικὴ χώρα τοῦ κόσμου—πού στερεῖται μιᾶς ἐνιαίας φοιτη-

τικῆς ὀργάνωσης, πρᾶγμα πού καθιστᾷ προβληματικὴ τὴ συμμετοχὴ μας στὸ φετεινὸ συνέδριο.

Οἱ φοιτητικὲς ὀργανώσεις τῆς Θεσσαλονίκης ἐδείξαν ἐπανειλημμένως καλὴ διάθεση καὶ ὑποχωρητικότητα, στὶς συζητήσεις πού ἔγιναν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν φοιτητικῶν ὀργανώσεων τῆς Ἀθῆνας. Δυστυχῶς ἡ πραγματοποίηση τῆς Ἐθνικῆς Φοιτητικῆς Ἑνώσεως στὴν Ἑλλάδα προσέκρουσε πάντοτε στὴν ἀδιαλλαξία καὶ τὴν ὑπεροπτικὴ στάση τῆς Ἑνώσεως Φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, πού θέλει νὰ θεωρῆ τὸν ἑαυτὸ τῆς ρυθμιστῆ τῶν ἐλληνικῶν φοιτητικῶν πραγμάτων.

Τὸ θέμα τῆς συμπήξεως ἐλληνικῆς Ἐθνικῆς Φοιτητικῆς Ἑνώσεως πρέπει νὰ ἐπιλυθῆ τὸ γρηγορότερο· γιὰτὶ ἡ ἀπουσία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ φετεινὸ συνέδριο, ἢ καὶ ἡ ἔλλειψη ἐκπροσώπησης τῆς χώρας μας, ἐκτὸς τῶν δυσμενῶν ἐντυπώσεων γιὰ τὴ χώρα μας πού θὰ προκαλέσῃ μεταξὺ τῶν ξένων ἀντιπροσωπειῶν, θ' ἀφήσῃ καὶ τὰ ζητήματα τῶν φοιτητῶν τοῦ τόπου μας στάσιμα καὶ θὰ εἶναι πολὺ δύσκολο στὸ μέλλον νὰ παρακολουθήσουμε τὶς προόδους πού θὰ ἔχουν ἐν τῷ μεταξύ ἐπιτελέσει οἱ ἕξνες φοιτητικὲς ὀργανώσεις. Ἄν οἱ φοιτητικὲς μας ὀργανώσεις δὲν μποροῦν ἢ δὲ θέλουν νὰ συμφωνήσουν πάνω στὸ θέμα αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἐπέμβῃ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, γιὰτὶ τὸ θέμα δὲν εἶναι στενὰ φοιτητικὸ, ἀλλὰ ἀφορᾷ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα.

*

ΔΑΣΚΑΛΟΙ - ΜΑΘΗΤΑΙ

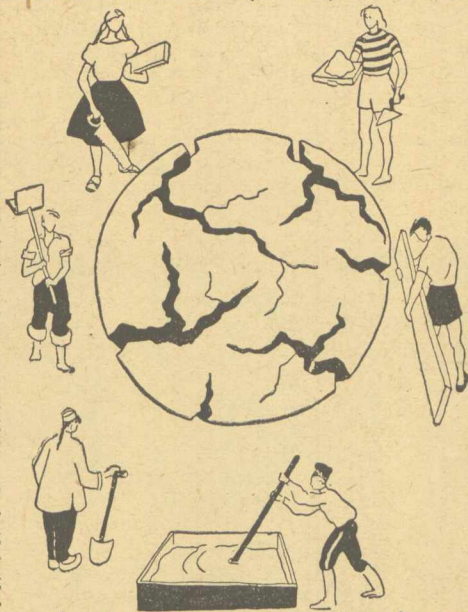
I

Οἱ δάσκαλοι ἄνθη νὰ γενοῦν κι οἱ μαθητὲς μελίσοια,
Καὶ τρογγιτὸ ἄς ἀρχέμουνε ἀπὸ τοῦ Νοῦ τὴ γύση,
Μὲ μέλι, μὲ γλυκόμελο τὰ γονικά πυθάρια
Ἀκούραστα νὰ γέμουνε, τί θεὸ νὰ ρθῆ ὁ Χρόνος,
Ποῦ ἡ πλάση τ' ἀρχοντόμελο καὶ πάλι θὰ γρῆψη.
Μόν' πότε θάνα! Κι' ἂν ἀργῆ, τὸν ἐρχομὸ λογάει!

II

Ἄπ' τὸ δάσκαλο, δάσκαλος νὰ βγῆ. Τὸ θεὸ ἡ Ἑλλάδα,
Σᾶμπως ἀπ' τοὺς Ἀητούς, Ἀητοί. Καὶ βράγια
Τῶν παπούδων τὰ σοφά, τὶς φωλιές νὰ θεμελιώσουν.
Κι ὁ Νοῦς, ἀήτινα στὰ ρωτῆματα ἐπάνω νὰ κλωσᾷ
Καὶ δικεφάλους, ἀστράπελος, νὰ ξεπετᾷ ἐπάνω, ἐπάνω.
Ἄπ' τὸ δάσκαλο, δάσκαλος νὰ βγῆ! Μεγάλο «πρέπει».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΞΕΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΠΑΠΟΥΣ ΜΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

ΤΟΝ παπού μου τὸν θαύμαζα καὶ τὸν ἀγαποῦσα ἀπὸ μικρὸ παιδί. Καθόμασταν στὸ ἴδιο σπίτι, στὴν Καβάλα, αὐτὸς στὸ πάνω πάτωμα, ἐμεῖς στὸ κάτω. Ὅμως ἐρχόταν συχνὰ καὶ μᾶς κρατοῦσε συντροφιά, δηλαδὴ κυρίως ἐμένα, ποὺ ἔκανα μεγάλα αὐτιά γιὰ ν' ἀκούσω τὶς ἱστορίες του. Μοῦ ἔλεγε γιὰ τὰ μεγάλα δάση τῆς Ἀφρικής, γιὰ τὰ ἄγρια ζῶα ποὺ κατοικοῦν ἐκεῖ πέρα καὶ ποὺ ὁ μόνος τρόπος νὰ τὰ διώξης καὶ νὰ προφυλαχτῆς ἀπὸ τὴν ἐπίθεσή τους εἶναι ν' ἀνάψεις μιὰ μεγάλη φωτιά. Μοῦ μιλοῦσε γιὰ τοὺς ἄγριους καὶ γιὰ τὰ λογῆς-λογῆς κунήγια ποὺ μπορεῖς νὰ κάνεις... Κι οἱ ἱστορίες του πέφταν σὰν πέτρες μέσα στὴν λίμνη τῆς φαντασίας μου καὶ φέρναν στὴν ἐπιφάνειά της ἀτέλειωτους κυματισμούς... Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι μεγάλωνοντας, ἀφήνοντας τὴν παιδικὴ ἡλικία, ταυτόχρονα μεγάλωνε κι ἡ ἀγάπη μου γιὰ τὸν παπού μου. Τώρα μούδινε μάλιστα κι ἕνα μικρὸ ντουφεκάκι, ποὺ ὥστόσο σκότωνε κι ἄνθρωπο στὰ δέκα μέτρα, καὶ μ' ἔπαιρνε μαζί του στὰ κυριακάτικα κунήγια, στὸ κάμπο τοῦ Σορί - Σομπάν κι ἄλλοῦ.

Μὲ σύστηνε στοὺς ἄλλους κунηγοὺς σὰν τὴν μελλοντικὴ κунηγετικὴ δόξα τῆς Καβάλας, ἐνῶ ἐγὼ καμάρωνα στὸ πλάι του, χαϊδεύοντας τὸν μεγάλο μας σκύλο. Ὁ σκύλος αὐτὸς, ποὺ κάθε λίγα χρόνια ἄλλαζε, εἶτε γιὰτὶ πέθαινε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο ἢ ἀπὸ τεχνητὸ εἶτε γιὰτὶ χαλοῦσε στὸ κунήγι, μαζί μὲ τὸ ὄραϊο δίκανο ἦταν τὰ δυὸ πράγματα ποὺ ὁ παπούς μου ἔμενε—κι ἔξακολουθεῖ ἀκόμα νὰ μένει—στενὰ δεμένος μ' αὐτά. Ἦταν ὑπερήφανος καὶ γιὰ τὰ δυὸ. Πράγματι ἡ ὑπερηφάνειά του ἦταν δικαιολογημένη γιὰτὶ παρόμοιο δίκανο δὲν ὑπῆρχε σὲ ὅλη τὴν περιοχὴ. Οἱ κύνες του ἀπὸ μέσα, παρ' ὅλα τὰ σαράντα καὶ πάνω χρόνια τῆς χρήσης του, ἦταν ἀστραφτερὲς σὰν κρύσταλλο. Καὶ τὸ ὄπλο, μόλις τῶβλεpes, μιλοῦσε μόνο του γιὰ τὴν περιποίηση ποὺ εἶχε τύχει. Κουτὶ δικό του, πανιά δικά του, ἀλοιφὲς δικές του, κρεββάτι δικό του—θᾶλεγεες ἕνας ζωντανὸς ἄνθρωπος ποὺ μιλοῦσε πολὺ σπάνια καὶ πάντοτε βροντώντας... Ὅσο γιὰ τὸν σκύλο, αὐτὸς πιά ἦταν ποὺ ζοῦσε βασιλικά. Κάθε πρωὶ ντοὺς μὲ σαπουνάδα, τὸ μεσημέρι λουκούλειο γεῦμα... Ὁ σκύλος τοῦ μπαρμπα-Λιά ἦταν ὀνομαστὸς στὴ γειτονιά γιὰ τὴν ὀμορφιά του, γιὰ τὴν δύναμή του καὶ γιὰ τὸ μῖσος του στὶς δόλιες γάτες...

Ἄ, ποτὲ δὲ μπορῶ νὰ ξεχάσω τὰ κунήγια αὐτά! Ἄπ' τὸ Σάββατο τὸ ἀπόγευμα βρισκόμουν σὲ ἀναβρασμό. Ὁ παπούς μου μὲ ξάπλωνε ὑποχρεωτικὰ στὸ κρεββάτι ἀπ' τὶς ἑννέα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ξυπνήσω στὶς τρεῖς. Μὰ ποῦ ὕπνος! Ὀνειρευόμουν τὴν ἄλλη μέρα, τὸν κάμπο, τὰ τραγόνια, τὶς ντουφεκιές... Ὡσπου μετὰ τὶς μιὰ, ζαλισμένος ἀποκοιμόμουν. Μὰ σὲ λίγο ἔβλεπα ν' ἀνάβει ἕνα φῶς. Ἦταν ὁ παπούς μου ποὺ σηκωνόταν νὰ προετοιμαστῆ

προτοῦ μὲ ξυπνήσει. Μὲ μισάνουλα βλέφαρα ἔκανα πῶς κοιμόμουν. Παρατηροῦσα τὸν τρόπο ποὺ ἔβαζε τὶς μπότες του, τὸ σακάκι του, ὕστερα ποὺ ζώνονταν τὴν φυσιογοθήκη. Ὅταν ἤθελε νὰ σκεφτεῖ μήπως ξέχασε τίποτα—τὸ σουγιά, τὸ παγοῦρι—καθόνταν μπρὸς στὸν καθρέφτη σκεπτικὸς. Μετὰ πήγαινε στὴν κουζίνα, ἔψηνε τὸν καφέ του καὶ γύριζε νὰ μὲ ξυπνήσει. Τινάζομουν ἀπ' τὸ κρεββάτι σπαρταρώντας ἀπ' τὸ κρυὸ καὶ τὴν χαρά. Ὅταν καὶ οἱ δυὸ εἴμασταν ἕτοιμοι, μὲ τὰ ντουφέκια στὴ μασχάλη, κατεβαίναμε νὰ λύσουμε τὸν σκύλο μας. Μᾶς ὑποδέχονταν μὲ πνιγμένα γελᾶκια. Ὑστερα καὶ οἱ τρεῖς κατεβαίναμε τὸν κατήφορο ποὺ ἤχοῦσε ἀπ' τὶς ἀρβύλες μας καὶ μὲς ἀπὸ τὸ ἀβέβαιο φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν φαναριῶν μᾶς χαιρετοῦσε ἡ νυσταγμένη σκιά κανενὸς νυχτοφύλακα... Στὴν πλατεῖα ἦταν μαζεμένοι καὶ οἱ ἄλλοι κунηγοὶ μὲ τὰ σκυλιὰ τους. Ὁ δικὸς μας εὑρίσκει τότε εὐκαιρία νὰ μπερμπαντέψη. Μύριζε, ἔτρεχε ἀπὸ πίσω, θύμωνε... Κάναμε μεγάλο ἀγῶνα νὰ μὴν ἀρπαχτεῖ μὲ κανένα ἄλλο σκυλί ποὺ ἐπιβουλεύονταν τὴν ἴδια σκύλα... Τέλος, νύχτα ἀκόμα, μπαίναμε στὰ λεωφορεῖα καὶ ξεκινούσαμε. Καθόμουν στὸ πλάι τοῦ παπού μου ἀκουμπώντας τὰ πόδια μου στὴ ράχη τοῦ σκύλου. Ὅταν πιά φτάναμε στὸ μέρος ποὺ θὰ κунηγοῦσαμε, εἶχε σχεδὸν ξημερώσει... Ὁ πρωῖνὸς κάμπος δὲν εἶχε καθαριστεῖ ἀκόμα ἀπὸ τὴν ὀμίχλη, ἐνῶ πάνω στὸ γρασιδί ἢ πάχνη ἐπικάθονταν σὰν κρυστάλλωμα τῆς νυχτερινῆς περισυλλογῆς.

Θ Α Σ Ο Σ

*Γαλαζοπράσινη ξωθιά, στὸ βορεινὸ Αἰγαῖο.
Στὴ δόξα δὲ σὲ πρόφτασα. Στὴν παρακμὴ σὲ κλαίω!
Σειρήνα, ποὺ ξελόγιαζες ναῦτες πελαγοδρόμους,
μὲ τὴ μελλίρρητη ὀμορφιά, ποιὸς νὰ θυμᾶσαι χρόνους,
ὅταν ὁ μᾶταις μ' ἤδον ἡ στὰ φύλλα ἀναστροφῆς
κι ἀπ' τὸ βαθὺ πενκὸδαο, πλαγίανλος ἀρχίσῃ,
ν' ἀχολογᾷ μακρόσυρτα στὴ γαλανὴ μαγεία
τὸ τρισαιώνιο ἔπος σου, τὴν ἄσπιτη ἱστορία...
Κι ἀκοῦν τὰ σκόρπια μάρμαρα τὸν ἦχο τῶν θεῶν σου,
ποὺ ψιθυρίζει Ἀρχόντισσα, νὰ λύση τ' ὄνειρό σου:
—«Θάσο, πέθαν' ὁ Ἀπόλλωνας! ὁ Διόνυσος βουβάθη!
Τοῦ Πᾶνα λούφαξε ὁ αὐλὸς στὰ δασωμένα βᾶθη!
Ἰεροφάντης δὲ θὰ βγῆ, ναὸ νὰ λειτουργῆση
κι οὔτε τῶν Μῆδων ἡ στρατιά, τάλαντα νὰ ζητήση!
Καίσαρες στὰ συμπόσια δὲν πίνουν τὸ κρασί σου,
μηδὲ ναυμάχοι ἀπ' τὴ φραγκιὰ σφάζονται γιὰ τὴ γῆ σου!
Στὰ ἔακονστὰ λιμάνια σου, τὰ κουρογημένα,
κατάρτι βενετσιάνικο δὲν ἀληχτάει κανένα!...»
Μὰ δὲν ξυπνᾶς, Ἀρχόντισσα. Καὶ καρτερεῖς ἀκόμα,
τὸ σφριγηλὸ τὸν ἔφηβο, ἀλλόφρονο ἕνα γόμα,
νᾶρθη, ἀρχαῖος ἀθλητῆς, διθύραμβο ν' ἀρχίσῃ
καὶ νὰ χυμῆξῃ σάντρος Θεὸς νὰ σὲ τραγήση!
Μὰ σβῶσαν ὅλοι! Κι ἔμεινες, ὦ τραγικὴ ἑταῖρα,
μονάχη, δίχως ἔραστή, νὰ φθεῖρῃς ὀλημέρα.
Δησημονημένη Ἀρχόντισσα, στὸ βορεινὸ Αἰγαῖο,
τὴν ὀμορφιά σου ζήλεσα, τὴ Μοῖρα σου τὴν κλαίω!...*

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΥΡΑΛΛΗΝΗΣ

Ο ΙΤΑΛΙΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

NICOLA PISTELI

"Αν λέγοντας «Φοιτητικός Τύπος» έννοούμε τίποτα βαδυστόχαστα περιοδικά, πλημμυρισμένα με φιλοσοφικές ιδέες για τὸ Πανεπιστήμιο καὶ τοὺς φοιτητὰς, τότε στὴν Ἰταλία δὲν ὑπάρχει τέτοιο πρᾶγμα. Ὁ «Ἀθηναῖος», δεκαπενθήμερη φοιτητικὴ ἐπιθεώρηση, πού βγαίνει στὸ Τουρίνο, εἶναι μία θαρραλέα, ἀλλὰ σπάνια, ἐξαίρεση

Καὶ ἀκριβῶς τὸ γεγονός αὐτὸ ὑπογραμμίζει τὴν ἔλλειψη στὴν Ἰταλία τῆς πανεπιστημιακῆς ζωῆς, πού συναντᾷ κανεὶς στὴ Γαλλία, στὴ Γερμανία καὶ σ' ἄλλες χώρες καὶ πού ζωντανεύεται στὶς πανεπιστημιακὲς ἐκδόσεις, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη καὶ τὴν διατύπωση καὶ κυκλοφορία ἐποικοδομητικῶν ιδεῶν

Ἡ αἰτία εἶναι ὀλοφάνερη. Ἐνα ἔντυπο ἐκδίδεται γιατί ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ εἰπωδῆ κάτι. Οἱ Ἰταλοὶ σπουδασταὶ δὲν ἔχουν νὰ ποῦν σχεδὸν τίποτα. Στὴν πραγματικότητα, τὰ Πανεπιστήμια δὲν εἶναι κέντρα πνευματικῆς καλλιέργειας γιατί δὲν ὑπάρχουν οἱ ἀπαραίτητες συνθῆκες. Ἡ Ἰταλικὴ κουλτούρα, ἀποτέλεσμα τῶν εἴκοσι χρόνων τοῦ φασισμού, πάσχει ἀπὸ ἔλλειψη τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων, πού δὲ ἐμφανίζονταν ἀπὸ τὸ 1925 ὡς τὸ 1945, ἂν τὰ Πανεπιστήμια δὲν εἶχαν ξεφουρνίσει τὸ ἴδιο διάστημα ὀλόκληρες γενιὲς γεμάτες ρητορισμὸ, ἀλλὰ ἀνίκανες νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ πνευματικὰ τους προβλήματα. Μόνον ἐκεῖνοι πού ἐκπαιδεύτηκαν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπικράτηση τοῦ Μουσολίνι δὲν μπορούσαν κάτι νὰ ἐπιτύχουν. Ἀλλὰ εἶναι φανερὴ ἡ δυσκολία τῆς συνδέσεως μὲ τὸ παρελθόν, ὅταν σκεφθοῦμε πόσο μακριὰ βρίσκεται ἐκεῖνη ἡ γενιά ἀπὸ τὴ σημερινή, πού κι αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της εἶναι ἀκόμη ἀνίκανη νὰ δώση σημαντικὰ ἀποτελέσματα.

* * *

Ἡ δυσκολία τῆς γεφυρώσεως τοῦ χάσματος πού ὑπάρχει στὴν Ἰταλικὴ κουλτούρα ἀντικαθρεπτιζέται στὰ Πανεπιστήμια, πού εἶναι ἀπλῶς γραφειοκρατικοὶ ὀργανισμοὶ μὲ σκοπὸ τὴν κατάρτιση προγραμμάτων καὶ τὴν ἔκδοση πτυχίων καὶ διπλωμάτων, πού κερδίζονται χωρὶς τὴ συναίσθηση τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ πολιτικῶν εὐθύνων πού περικλείουν. Γιὰ τοὺς περισσότερους Ἰταλοὺς φοιτητὰς, Πανεπιστήμιο εἶναι ἓνα μεγάλο σταχτὶ κτίριο ἀπ' ὅπου ὕστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια βγαίνει στὴν κοινωνία καὶ σ' ἀντάλλαγμα τῶν γνώσεών σου κερδίζεις τὸν ἐπιούσιο. Μιὰ ἄλλη βασικὴ αἰτία τῆς καταστάσεως αὐτῆς εἶναι τὸ ὅτι πολλὲς κοινωνικὲς τάξεις βρίσκονται ἔξω ἀπ' τὰ ἀνώτερα Πνευματικὰ Ἰδρύματα Φοιτηταὶ ἀπὸ τὴν ἐργατικὴ καὶ ἀγροτικὴ τάξη εἶναι σπάνιοι καὶ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἀντιπροσωπεύονται αὐτοὶ στὴν Πανεπιστημιακὴ ζωὴ εἶναι ἓνα σοβαρὸ κοινωνικὸ φαινόμενο.

Ὁ πτυχιούχος δὲν ἔχει ἐκλεγῆ ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς Ἰταλικῆς νεολαίας, ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ ἓναν κοινωνικὸ κύκλο πού περνάει ἀπὸ πατέρα σὲ γιὸ μιὰ κληρονομία κουλτούρας καὶ ἡγεσίας.

Σ' αὐτοὺς τοὺς δύο παράγοντες ὀφείλεται ἡ κατάσταση πραγμάτων πού ἐπι-

κρατεῖ στὴν πανεπιστημιακὴ ζωὴ, καθὼς καὶ ἡ ἔλλειψη ἐνεργητικότητας καὶ πνευματικῆς εὐρωστίας πού ἐκφράζονται συνήθως στὸν φοιτητικὸ Τύπο, σ' ἓνα Τύπο δηλαδὴ πού οἱ πρῶτες φοιτητικὲς προσπάθειες δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐπιστήμης στὴ ζωὴ καὶ ἡ ἀφιέρωση τῆς θεωρητικῆς γνώσεως στὴν προσωπικὴ ἔρευνα.

Ἡ κατάσταση στὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας ἐξηγεῖται ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ σύνδεση τῆς χώρας. Γιὰ αὐτὴ, μ' ὄλο πού εἶναι κουρασμένη, προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ εἰσάγη νέες πολιτικὲς καὶ πνευματικὲς δυνάμεις. Ὁ χαρακτήρας καὶ οἱ πηγῆς τοῦ φοιτητικοῦ Τύπου ἐνισχύουν τὴν ἀποψη αὐτὴ. Γιὰ τὴν ὑπάρχει ἓνας δραστήριος Τύπος, ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς καὶ γιὰ τοὺς φοιτητὰς, πού δὲν βρίσκεται ὅμως στὰ γραφειοκρατικὰ Πανεπιστήμια, ἀλλὰ στὰ κόμματα καὶ στὶς ὀργανώσεις, πού ἐκφράζουν τὴ νέα ζωτικότητα τῆς Ἰταλικῆς νεολαίας καὶ ἐνθαρρύνουν τὴν ἀναζήτηση νέων λύσεων. Καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ γεγονός τῆς ἀναζητήσεως ἀποδεικνύει ὅτι γεννιέται μιὰ καινούργια κουλτούρα.

* * *

Ἡ ἀνύψωση τῆς πανεπιστημιακῆς ζωῆς δὲ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀλλαγὴ ὀλόκληρου τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος τῆς Ἰταλίας. Γι' αὐτὸ ὁ φοιτητὴς δὲν ἀναλαμβάνει τὸν ἀγῶνα του μέσα στὰ Πανεπιστήμια, ἀλλὰ στὰ διάφορα πολιτικὰ κόμματα. Ἐν ὁ ἀγῶνας γινόταν μέσα στὸ Πανεπιστήμιο, αὐτὸ δὲ σήμαινε τὴν ἀναγνώριση τοῦ σημερινοῦ κοινωνικοῦ συστήματος τῆς χώρας καὶ τῆς ἰκανότητάς του γιὰ πνευματικὴ ἐξέλιξη. Ἀντίθετα, αὐτὸ πού γίνεται δείχνει πῶς τὰ Πανεπιστήμια ἔχουν ἀποκοπῆ ἀπὸ τὴ μελλοντικὴ ἐξέλιξη τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ ὅτι δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ παίξουν ἐποικοδομητικὸ ρόλο σ' αὐτὸ τὸ πεδίο.

Ἀκόμα δείχνει τὴν ἀναγνώριση ὅτι ἡ πανεπιστημιακὴ ζωὴ ἀντανακλᾷ στὴ γενικώτερη ἐξέλιξη καὶ ὅλη ἡ πανεπιστημιακὴ δράση, ἂν δὲ θέλει νὰ διαφθῆ, πρέπει νὰ χτυπήσῃ τὸ κακὸ στὶς ρίζες καὶ ν' ἀντιμετώπισῃ θαρραλέα τὰ βασικὰ προβλήματα.

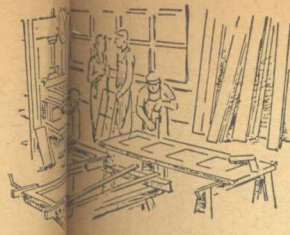
Ὁ φοιτητικὸς τύπος φέρνει τὴν σφραγίδα τῆς δημιουργικότητας τῶν νεαρῶν χριστιανοδημοκρατικῶν, σοσιαλιστικῶν καὶ φιλελευθέρων ὀργανώσεων.

Εἶναι ἐνδιαφέρουσα μιὰ ἐπιθεώρηση τοῦ Τύπου αὐτοῦ, πού ἐπαληθεύει τίς προηγούμενες παρατηρήσεις μας. Στὰ πρῶτα τεύχη, εἶναι ἀλήθεια, πῶς ὑπῆρχε ἀρκετὸς χώρος ἀφιερωμένος στὰ καθαρὰ φοιτητικὰ ζητήματα (ἐξετάσεις, ἐκδηλώσεις, ὀργανώσεις). Ὅμως, ἀργότερα, ὁ ὀρίζοντας διευρύνθηκε. Ἄρχισε νὰ ἐξετάζεται ἡ βάση τῶν σπουδαιοτέρων πολιτικῶν προβλημάτων, κατόπιν, διάφορα τεχνικὰ ζητήματα καὶ τελικὰ ἀντιμετώπισαν γενικώτερα θέματα ὅπως «οἱ ἀγρότες καὶ ἡ ἀνακατανομὴ τῆς γῆς», «τὰ μονοπώλια» κ.ἄ.

Ὅλ' αὐτὰ ἐνδιαφέρουν ἓνα Πανεπιστήμιο, ἀφοῦ σκοπὸς του εἶναι νὰ φθάνῃ στὴν κοινωνικὴ σύνδεση. Τὸ Πανεπιστήμιο πού δημιουργεῖ τοὺς αὐριανοὺς ἡγέτες ἔχει κύρος μόνον σὲ μιὰ κοινωνία πού περικλείει μέσα της τὸ σπέρμα τῆς ἰδίας ἀναγεννήσεως, σὲ μιὰ κοινωνία πού ἔχει τὸ θάρρος νὰ ἀντιμετώπισῃ τίς σύγχρονες ἀδικίες καὶ πού μπορεῖ νὰ κτίσῃ μιὰ καινούργια ζωὴ ἐπάνω στὰ ερείπια τῆς παλιᾶς. Νὰ γιατί ὁ Ἰταλικὸς φοιτητικὸς τύπος ξεκινάει ἀπὸ τίς φιλελεύθερες καὶ δημοκρατικὲς δυνάμεις τῆς χώρας.

*Απὸ τὸ «Jeune Europe»

*Απόδοσις Ν. Μπ.

Ο ΚΑΝΑΔΑΣ

Ἡ χώρα πρότερος ἀγραμμάτων.— Ἡ παιδεία κῆμα ὅλων τῶν ὄντων στρωμάτων.— Ποικιλία ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων καὶ συνεργασία.— Νέοι μέθοδοι μορφώσεως.

ΕΚΕΙΝΟ πού πρό παντός ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικὸ ἑνὸς προηγμένου λαοῦ εἶναι τὸ μορφωτικὸ του ἐπίπεδο. Κάθε χώρα βαθμολογεῖται πολιτιστικῶς ἀνάλογα μετὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ ὕψος τῆς ἐκπαιδευσεως τῆς. Ὁ Καναδᾶς ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῆ εὐρίσκειται ὁμοιογενέως στὴν πρώτη γραμμῇ τῶν πολιτισμένων κρατῶν. Ἡ παιδεία εἶναι ἀπλωμένη σ' ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα καὶ γι' αὐτὸ εἶναι βαθύτατα δημοκρατικῇ. Διακρίνεται ἀκόμη ἀπὸ μιὰ πλήρη φυλετικῇ καὶ θρησκευτικῇ ἀνεξαρτησίᾳ, κι ὅλοι ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα σ' αὐτήν. Ἔτσι τὰ 97% τῶν ἐφήβων εἶναι σήμερα ἐγγράμματοι, παρὰ τὴν ποικιλία τῶν ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων, γιατί στὸν Καναδᾶ ἐφαρμόζονται ἑνδεκά διαφορετικὰ συστήματα, μετὰ γλωσσικὰ ὄργανα δυὸ διαφορετικῆς γλῶσσας, τῆν ἀγγλικὴν καὶ τὴν γαλλικὴν. Θὰ περίμενε κανεὶς τὰ ἑνδεκά αὐτὰ συστήματα νὰ δημιουργοῦν σύγχυσιν καὶ δυσχερείας, ἐν τούτοις αὐτὸ δὲ συμβαίνει διόλου. Ἡ στενὴ συνεργασία μεταξὺ τῶν διαφόρων τμημάτων — ἐπαρχιῶν τῆς χώρας κι ἀκόμη περισσότερο ἢ Ἐθνικῆς Μορφωτικῆς Ἐνωση, πού ὑφίσταται στὸν Καναδᾶ, καθιστοῦν τὰ διάφορα αὐτὰ συστήματα ἕνα ὁμοιογενὲς σύνολο, πολὺ πρωτότυπο, ἀλλὰ ἀπολύτως ἐξυπηρετικόν.

Ἡ κατωτέρα καὶ ἡ μέση ἐκπαίδευσις παρέχεται δωρεάν στὸν Κανα-

δᾶ καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὴ μέχρι τοῦ 14^{ου} ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν παιδιῶν. Τὰ σχολεῖα συντηροῦνται ἀπὸ τῆς ἐπαρχιακῆς ἢ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς. Ὑπάρχουν σχολεῖα χωριστὰ γιὰ τῆς διάφορες μειονότητες σὲ τέσσαρις ἐπαρχίαι. Τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα, στὰ ὁποῖα φοιτᾷ μικρὴ μόνον μερίδα τῆς καναδικῆς νεολαίας, ἀκολουθοῦν ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν, τὸ πρότυπο τῶν δημοσίων σχολείων.

Σπουδαῖο ρόλο παίζει ὁ ἀθλητισμὸς, πού ἐνισχύεται συνεχῶς ἐπὶ ὑγιεινῆς βάσεως. Ἰατρικὴ καὶ ὁδοντιατρικὴ ὑπηρεσία ἐπιτηρήσεως ὑπάρχει σὲ πολλὰ σχολεῖα καὶ σὲ ἀρκετὰ μάλιστα, μερίμνη ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν, δίδονται τρία γεύματα γάλακτος δωρεάν στοὺς νεώτερος μαθητάς. Νέες μέθοδοι μορφώσεως ἐφαρμόζονται σὲ εὐρεία κλίμακα καὶ κυρίως ἡ διδασκαλία μετὰ κινηματογραφικῆς προβολῆς καὶ μετὰ ραδιοφωνικῆς ἐκπομπῆς.

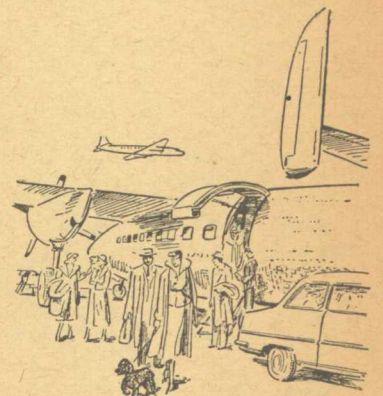
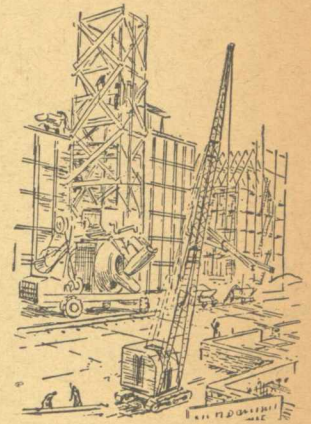
Στὸν Καναδᾶ ὑπάρχουν 39 ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 3% τῆς καναδικῆς νεολαίας ἐξέρχονται διπλωματοῦχοι. Τὰ Πανεπιστήμια χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τῆς ἐπαρχιακῆς κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ ἰδιωτικῆς εἰσφορῆς, οὕτως ὥστε οἱ φοιτηταὶ νὰ πληρώνουν μόνον τὸ ἕνα τρίτο τῶν διδάκτρων. Τὸ σύστημα ἐξ ἄλλου τῶν ὑποτροφιῶν βοηθεῖ τὴν πανεπιστημιακὴν μόρφωσιν τῶν φοιτητῶν ἐκείνων πού πρωτεύουν, ἀνεξαρ-

τήτως τῆς οἰκονομικῆς τῶν καταστάσεως.

Δὲν εἶναι σπάνιον τὸ φαινόμενον οἱ σπουδασταὶ στὸν Καναδᾶ νὰ ἐργάζονται κατὰ τὴν διάρκεια τῶν σπουδῶν τους. Ἰδίως κατὰ τῆς θερινῆς διακοπῆς πολλοὶ καναδοὶ φοιτηταὶ ἐργάζονται γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὰ δίδακτρα τῆς ἐπομένης σχολικῆς περιόδου. Τὰ περισσότερα Πανεπιστήμια εὐρίσκονται στῆς μεγάλες πόλεις· τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Τορόντο εἶναι τὸ μεγαλύτερον τοῦ Καναδᾶ, ἀκολουθοῦν τὰ πέντε Πανεπιστήμια πού εὐρίσκονται στὸ ὄνταριο, τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Λαβᾶλ, στὸ Κεμπέκ, μετὰ διδασκαλία στὴ γαλλικῇ, πού ἱδρύθηκε στὰ 1670, καὶ εἶναι τὸ ἀρχαιότερον ἀκαδημαϊκὸ ἱδρυμα τοῦ Καναδᾶ, τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μάκ Γκίλλ στὸ Μοντρεάλ, ἀγγλικῆς γλώσσας, πού ἱδρύθηκε τὸ 1829 καὶ τὸ Université de Montreal, πού ἱδρύθηκε τὸ 1878, ὡς παράρτημα τοῦ Πανεπιστημίου Λαβᾶλ.

Τὸ Βασιλικὸ Ὁδεῖον τοῦ Τορόντο, πού λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τορόντο, παρέχει διπλώματα γιὰ δλόκληρον τὸν Καναδᾶ· ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ ἄλλα ὠδεῖα, λιγώτερον ὁμογενοῦς. Ἀπὸ τῆς πολλῆς Ἀνώτερας Σχολῆς Τέχνης τὸ Γ' École des Beaux Arts στὸ Μοντρεάλ καὶ τὸ Ottawa College of Art στὸ Τορόντο εἶναι τὰ μεγαλύτερα καὶ τὰ πιὸ γνωστά.

Ἀξιοσημεῖωτα ἀποτελέσματα ἀπέ-

ΕΝΑΣ ΠΑΛΙΟΝΤΕΝΕΚΣ

Δ Ι Η Γ Η Μ Α

KIM. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΣΗΜΕΡΑ, ξεκαθαρίζοντας τη μικρή αποθήκη του σπιτιού μου απ' όλα εκείνα τ' άχρηστα παλιαντικείμενα, θυμήθηκα τον Τζέκινς Χόρς, τον ξένο φίλο μου, που τόσο στενά είχαμε συνδεθεί προπολεμικά. Όταν κηρύχθηκε ο πόλεμος έφυγε από τους πρώτους για την πατρίδα του. Πολύ άργότερα έμαθα ότι σκοτώθηκε στην Αφρική.

Ο Τζέκινς Χόρς ήταν διανοούμενος. Είχε γράψει κι ένα βιβλίο που τό κυκλο-

δωσαν τὰ έντατικά μορφωτικά προγράμματα έπί του οικονομικού πεδίου, που οργανώθηκαν από τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ St. Francis Xavier στήν Antigonish τῆς Νέας Σκωτίας. Ἡ έπιτυχία τῆς «Κινήσεως Antigonish», ὅπως έπωνομάσθηκε, έκίνησε τὸ ένδιαφέρον τῶν νέων καί αύξησε τὸς μορφωτικὲς δυνατότητες σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Καναδά.

Ἡ Καναδική Μορφωτική Ένωσι τῶν Νέων βοηθεῖ τὸς προσπάθειες εκείνες πὸς πρόαγουν τὴ μόρφωση τῆς καναδικῆς νεολαίας. Οἱ εκδόσεις τῆς ένωσης κυκλοφοροῦν σ' ὀλόκληρη τὴ χώρα καί γίνονται άντικείμενο προσεκτικῆς μελέτης καί σοβαρῶν συζητήσεων. Ομιλοῦν οργανοῦμενοι ἀπὸ τὴν ένωση συνεδριάζουν εβδομαδιαίως γιὰ ν' ἀκούσουν ἀπὸ τὸ Ραδιοφωνικό Σταθμὸ τοῦ Καναδά τὸ «Citizens Forum». Τὸ περιεχόμενο τοῦ προγράμματος αὐτοῦ μελετᾶται καί συζητᾶται μεταξύ τῶν ἀκροατῶν καί οἱ ἰδέες τὸς συνοψίζόμενες μεταδίδονται τὴν έπομένη εβδομάδα. Ἐπίσης προβάλλονται δωρεάν καί κινηματογραφικὲς ταινίες.

Μέ ὄλες αὐτὲς τὸς βελτιώσεις καί τὸς καινοτομίες, ἡ παιδεία στὸν Καναδᾶ κάνει ἀληθινὰ ἄλλατα πρὸς τὴν ὀλοκλήρωσή τῆς. Σύντομα δὲ θὰ ἔλθῃ ἡ μέρα πὸς καί αὐτὸ τὸ 3% τῆς ἀγραμματοσύνης στήν προοδευτικὴ αὐτὴ χώρα θὰ ἐκλείψῃ τελείως.

φώρησε με ψευδώνυμο.

Τοῦ ἄρεζε νὰ ζῆ με τὸς Ἕλληνες, γιατί, ὅπως ἔλεγε, «εἰσθε ένας παράξενος λαός».

— Νά, ἐδῶ στὴ Θεσσαλονίκη, παραδείγματος χάριν, κάθε γειτονιά έχει τὸν τρελλὸ τῆς. Τὸν ταΐζει, τὸν περιποιεῖται, ἀλλὰ τὸν χρησιμοποιεῖ καί γιὰ νὰ γελάῃ μαζί του.

Γνώρισε τὸν Θανάση, γιατί ὁ ξένος φάνηκε παράξενος τοῦ τρελλοῦ. Μέρα με τὴ μέρα πλησίαζε περισσότερο, ὥσπου ὁ Τζέκινς Χόρς τοῦ μίλησε. Τὸ σοβαρὸ πρόσωπό του, ἡ μετρημένη συμπεριφορὰ του στὴ γειτονιά, ενίσχυσαν τὴν εμπιστοσύνη τοῦ Θανάση. Πολλὲς φορὲς ἀπὸ τότε τοῦς εἶδα νὰ συνομιλοῦν. Ἦταν μιὰ ἰδιόρρητη συνεννόηση. Ὁ ένας κουνούσε τὸ κορμὶ του ὀλόκληρο καί τέντωνε τὸ λαϊμό του γιὰ νὰ ἐκφραστῆ, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἀπαντοῦσε ἢ ρωτοῦσε με λίγες λέξεις, ἀνεκφραστες τὸς πὸς πολλές φορὲς. Πάντως φαίνεται ὅτι καταλάβαινε ὁ ένας τὸν ἄλλον.

— Ξέρεις, μοῦ κάνει μιὰ μέρα ὁ Χόρς ὁ Θανάσης ἔμεινε δυὸ χρόνια στὸ φρενοκομείο.

— Τὸ ξέρω.

— Γιὰ ποιά αἰτία;

Ἦταν γνωστὴ. Εἶχε τὴν μανία τότε νὰ κλωτσᾷ ἕνα ντενεκέ στοὺς δρόμους γιὰ νὰ κἀνῃ θόρυβο. Τὸ μεσημέρι κυρίως. Περνοῦσε τρέχοντας τὸν κεντρικὸ δρόμο με τὸ κουρέλια καί τὸ μεγάλο του κεφάλι, χτυπώντας τὸν ντενεκέ με μανία. Τὸν πλησίαζε με φόρα, κοντοστέκονταν ἀπότομα, τὰ χέρια του πηγαινοέρχονταν δυὸ - τρεῖς φορὲς καί ξαφνικὰ τίναζε τὸ γυμνὸ του πόδι ὁ ντενεκές πῆγαινε ψηλά γιὰ νὰ κατακυλῆσῃ με δαιμονισμένο θόρυβο.

Αὐτὸς ὁ θόρυβος ἦταν ἡ ἀπόλαυση τοῦ Θανάση. Τὸ πρόσωπό του ἔπαιρνε μιὰ θηριώδη ἔξαση καί τὰ μάτια του ἄστραφταν. Τὰ χαρακτηριστικά του μετὰ χαλάρωναν, γιὰ νὰ πάρῃ ἕνα λυπημένο ὄφρος. Μὰ γιὰ μιὰ στιγμή. Καί ξαναορνοῦσε πρὸς

τὸν ντενεκέ.

Τὴν πρώτη φορὰ τὸν ἔβρισαν τὴ δευτέρη τὸν χτύπησαν. Καί τὴν τρίτη ἔκλεισαν τὸν Θανάση στὸ φρενοκομείο. Βγήκε μετὰ ἀπὸ δυὸ χρόνια καί φαίνεται ὅτι εἶχε ἀποβάλει τὴν ἔξη νὰ κἀνῃ θόρυβο.

Μιὰ Παρασκευὴ ὁ Τζέκινς Χόρς πρότεινε ν' ἀνεβοῦμε στὰ Κάστρα.

— Εἶμαι προσκεκλημένος τοῦ Θανάση.

Ἦταν φθινόπωρο καί ἀπόγευμα. Ἀπὸ ψηλά χαρῆκαμε τὸ πανόραμα τῆς πόλης, πὸς ξεχύνεται σὲ τὸση ἔκταση γύρω - γύρω ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ἐνας ἀκαθόριστος θόρυβος, ἐρχόταν ἀπὸ κάτω τῶν ἀνθρώπων πὸς μοχθοῦν νὰ ζήσουν καί νὰ ἀναδειχθοῦν. Δὲν φαίνονταν κανεῖς, μόνο ἐνοιῶδες τὴν παρουσία τους νὰ κατακλύζῃ τὸ πᾶν. Ἀπὸ τὸν Λευκὸ Πύργο ἐκεῖ μπροστά, τὸ λιμάνι, τὰ γήπεδα, τὰ ἴσα μέγαρα καί τὰ πάρκα, ἴσαμε ἐδῶ ψηλά. Δεξιὰ μας πέρασε μιὰ γυναῖκα με δυὸ ντενεκέδες νερὸ στὰ χέρια. Ἦταν χοντρή καί ἀγκομαχοῦσε. Ἐνα κορίτσι με ἕνα νέο ἔστριψαν γιὰ τὸ δασάκι. Κάτι παιδιὰ διασκεδᾶσαν χτυπώντας με κάτι πλαστεῖνες πέτρες τὸ ἄδειο κουτὶ τῆς κονοσέρβας.

Ὁ Θανάσης μᾶς περιμενε. Ἐμενε στὸ χἀλασμα τοῦ κάστρου. Γύρω σκουπισμένα με ἐπιμέλεια, εἶδειχνε πὸς αὐτὴ ἡ ἐπίσκεψη εἶχε ἰδιαίτερο ενδιαφέρον γι' αὐτόν. Φαίνονταν ἤσυχος, τόσο ἤμερος με τὸ χαμόγελο καί τὴν ἀδέξια στάση του, πὸς ἀπόρεσα πὸς τὸσον καιρὸ δὲν τὸν εἶχα συμπαθήσει.

Καθίσαμε, ρωτώντας τὸν Θανάση γιὰ τὴ ζωὴ του. Στὸ τέλος κατεβήκαμε στὴν τρύπα του, ὅπου ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ κουρελοῦ, ἕνα κομμάτι ψωμι καί ἕνα ντενεκέ, δὲν ὑπῆρχε τίποτ' ἄλλο.

— Γι' αὐτὸν τὸν ντενεκέ ἤρθαμε, μοῦ ψιθύρισε ὁ Τζέκινς. Με προσκάλεσε νὰ μοῦ τὸν δείξῃ.

Φεύγοντας μοῦ εἶπε ἀκόμη, πὸς ὁ Θανάσης χτυπᾷ πάλι τὸν ντενεκέ, τοῦ ἄρῆσει ὁ θόρυβος, ἀλλὰ μόνον ὅταν εἶναι μόνος.

Πέρασε περίπου μιὰ εβδομάδα καί ἕνα πρωτὸ ὁ Τζέκινς Χόρς βρῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του κάποιον ντενεκέ. Ἦταν ἔτοιμος νὰ τὸν πετάξῃ, ὅταν ὑποψιάστηκε κατὶ. Πέρα στὴ γωνιά στεκόταν ὁ Θανάσης. Μόλις εἶδε ὅτι τὸν ἀνακάλυψε χἀθηκε.

Ὁ ξένος φύτεψε ἕνα λουλοῦδι στὸν παλιοντενεκέ τοῦ Θανάση.

Καί μένα με συνέπαιρνε τὸ θέαμα αὐτὸ καμιά φορὰ. Τὸ χῶμα πὸς μπῆκε μέσα στὸν ντενεκέ, τὸ λουλοῦδι πὸς θέρειψε, τ' ἄρωμα. Εἶχαμε ἀγαπήσει καί οἱ δυὸ τὸ ἀπόκτημα αὐτὸ καί συχρᾶ ἡ φροντιδὰ του μᾶς ἔτρωγε τὴν ὥρα.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε. Ὁ Θανάσης ἐρχόταν σπάνια στὸ σπίτι. Κοίταζε τὸν ντενεκέ καί ἔφρευγε.

Στὸ μῆνα ἐπάνω, ὁ τρελλὸς ζήτησε ἐπίμονα καί ἄγρια τὸν ντενεκέ του. Τὸν ἀνακαλύψαμε πολλὲς φορὲς νὰ παραμονεύῃ γύρω ἀπὸ τὸ σπίτι. Στὸ τέλος ἔπεισα τὸν Χόρς ὅτι γιὰ ν' ἀποφύγουμε ἐνδεχόμενες φασαρίες με τὸν Θανάση ἔπρεπε νὰ πετάξουμε τὸν ντενεκέ.

Ὁ Θανάσης ξαναἠρθε πὸς ἀπαιτητικὸς. Ὁ Χόρς τὸν κοίταξε γιὰ πολλὴ ὥρα στὰ μάτια.

— Καί τὸ λουλοῦδι; ρώτησε.

Ὁ τρελλὸς σήκωσε τὸς ὄμους. Τότε ὁ Τζέκινς ζήτησε πίστωση χρόνου, ὥσπου ν' ἀγοράσουμε μιὰ γλάστρα.

Ξαφνικὰ χάσαμε τὰ ἴχνη του. Μετὰ κηρύχθηκε ὁ πόλεμος καί ὁ Τζέκινς Χόρς ἔφυγε, ἀφήνοντας σχεδὸν ὅλα του τὰ πράγματα σὲ μένα.

Καί σήμερα ξεκαθαρίζοντας τὴν ἀποθήκη τοῦ σπιτιοῦ βρῖσκω ἀκόμα ἐδῶ τὸν σκουριασμένο ντενεκέ. Τὸν κοιτάζω ὥρα πολλή.

— Νὰ τὸν πετάξω ἢ ὄχι; ἀναρωτιέμαι.

Στὸ τέλος ἀναποφάσιτος τὸν ἀφισα πάλι μέσα στὴν ἀποθήκη, καθὸς τὸν ξεχώρισα ἀπὸ τ' ἄχρηστα παλιοπράγματα πὸς ἦταν γιὰ πέταμα.

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΓΙΟΡΤΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΜΑΙΡΗΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ άναποφάσιστη προτοϋ δόσω τις έντυπώσεις μου από την έξόρμηση στους Άκριτας μας, τούτη την Πασχαλιά. Είναι γιατί θέλοντας ν' άποδόσω πιστά ό,τι είδα, ό,τι αισθάνθηκα, ό,τι έμαθα, διστάζω στην έκλογή τοϋ στοιχείου εκείνου πού πρέπει νά επικρατήση. Διστάζω άνάμεσα στην άφήγηση και τό συναίσθημα, μη ξέροντας ποιδ είναι πού θά ζωγραφίση πιστά αυτό πού θέλω νά πώ. Άλλά προχωρώ... Στις 6 τό πρωί την ήμέρα τοϋ Πάσχα χαρούμενο πλήθος φοιτητών συγκεντρωμένο στο Γυμναστήριο περιμένει άνυπόμονα την ώρα της έκκινήσεως. Πρόκειται για την Πασχαλιάτικη έξόρμηση τοϋ Πανεπιστημίου στους Άκριτας. Έκδήλωση γνωστή και από προηγούμενα χρόνια. Η σχετική προεργασία έχει γίνει. Ό κάθε φοιτητής έχει στείλει από νωρίς τις εύχές του στους φαντάρους μας με λίγα κόκκινα αυγά, μ' ένα τσουρέκι, κι αυτά όλα συσκευασμένα καταλλήλως είναι φορτωμένα στα αυτοκίνητα, έτοιμα για τόν προορισμό τους. Είναι περιττό νά διηγούμαι τό κέφι πού κρατά σ' όλα τ' αυτοκίνητα. Όλοι είναι νέοι, όλοι είναι χαρούμενοι κι όλοι ξεκινούν με ξέχωρη όρεξη πού τή δημιουργεί ή ιδέα πώς θά γιορτάσουν τό Πάσχα με τους στρατιώτες, πού πιστοί στο καθήκον τους γιορτάζουν μακριά από τά σπίτια τους τή μεγάλη γιορτή.

Οί δρόμοι αντιλαλούν μέσα στο πρωινό από τά χαρούμενα τραγούδια και τά αυτοκίνητα τρέχουν ώρα πολλή. Η άτμόσφαιρα από ένα σημείο αρχίζει ν' αλλάζει, οί καταπράσινοι σπαρμένοι κάμποι μένουν πίσω για νά δόσουν τόπο στην άγρια μεγαλοπρέπεια τών όρεινών περιοχών. Τρέχουμε τώρα δίπλα στον Στρυμόνα, μέσα στην κοιλάδα περικλεισμένοι παντοϋ από βραχώδη ύψώματα πούναι τοϋτα τ' άγαπημένα έλληνικά βουνά. Και φθάνουμε στον πρώτο σταθμό.

Τό Κλειδί. Οί θυμήσεις από την Ίστορία μας κατακλύζουν. Γεγονότα και έπη ξαναζωντανεμένα από την πέννα της Δέλτα, όλα εκείνα τά κατορθώματα τοϋ Βουλγαροκτόνου πού θρέψανε τις γενιές από παλιά μέχρι σήμερα, μέχρι πάντα, πού τραγουδήθηκαν από στόμα σε στόμα, πού μίλησαν στις ψυχές και άναψαν φωτιές ένθουσιασμού. Είναι τά μέρη αυτά πού βάφτηκαν στο αίμα, πού γόγγυξαν, όμοια με ζωντανούς, σαν τά πατοϋσαν Βούλγαροι, πού θάμαξαν με τους ήρωίσμους τών υπερασπιστών και τιμωρών. Σήμερα στέκει ένα φυλάκιο έδω. Όλα είναι ίδια σαν πάντα. Ό ποταμός θολός και άδιάφορος, τά βράχια παραπίσω άγρια μά φιλικά και οί

στρατιώται ήρεμοι, άποφασισμένοι, σταθεροί. Τίποτε θαρρείς δέν άλλαξε. Η ίδια θέρμη, ή ίδια φλόγα. Σήμερα γιορτάζουν. Δυό άρνιά γυρίζουν στη σούβλα, τό τραπέζι έτοιμο κάτω από τις πρασινάδες περιμένει. Μας δέχονται πρόσχαρα, άκούγονται εύχές, τσουγκρίσματα αυτών και τραγούδια. Δέν στεκόμαστε όμως για πολύ, ξεκινούμε για τίό πάνω. Στο δρόμο μας συναντούμε φυλάκια και στρατιώτας. Δυό λεπτά στάση παντοϋ, για λίγες εύχές, λίγα τσουρέκια, πού δείχνουν την έγνοια και τή θύμηση αυτών πού χαίρονται πίσω έλεύθεροι στα σπίτια, στις δουλειές, στα θρανία τους.

Τέλος φθάνομε στην Κούλα. Είναι ή πιό άπομακρυσμένη γωνιά της χώρας μας και την αίσθηση αυτή τή νοιώθουμε άμέσως μ' άνατρίχιασμα στο αντίκρυσμα τοϋ άπέναντι βουλγαρικού φυλακίου. Έδω ή έντύπωση αλλάζει. Η ίδια ήρμία όπως και στο Κλειδί, ή ίδια σιγουριά, μά έδω όλα—ό σκοπός πού κάνει βόλτες στην άκρη της γής μας, ή σημαία πού περήφανα κυματίζει, οί άνδρες πού σοβαροί έτοιμάζουν τό γεϋμα τους—μοιάζει σαν νά λένε: «χαίρόμαστε νά ζούμε, αλλά άν χρειαστή είμαστε έτοιμοι νά πέσουμε». Κάνομε μιá βόλτα ως τό γειτονικό γεφύρι πού μας άνήκει τό μισό. Στεκόμαστε προσεκτικά στο άκραιο σημείο πού είναι ένα δοκάρι και μες στις άγριες ρεματιές άντηχούν τραγούδια, θριαμβικά, νικητήρια, αίώνια. Δίπλα στέκει ένας φρουρός. Κάποιο ρωτά:

— Τί μπορείτε νά κάνετε άν έπιτεθοϋν ξαφνικά οί Βούλγαροι;

Κι εκείνος γελά μ' έναν ήσυχο τρόπο και μιλεί:

— Λοιπόν νομίζεις πώς δέν θά μπορέσουμε τίποτε νά κάνουμε; Έμεις ξέρουμε πώς θά κρατήσουμε έξω ότο οί παρακάτω από μας ειδοποιηθοϋν και αναλάβουν. Μετά θά πεθάνουμε.

Τόν κυττάζω. Είναι ένα νέο παιδί από χωριό, μιλά απλά κι έτσι ήσυχα πού κρατά τό όπλο του δίνει κάτι και σε μας από την περίσσεια σιγουριά του.

Έν τω μεταξύ στο φυλάκιο τό γλέντι έχει αρχίσει. Οί στρατιώται πιασμένοι με τους φοιτητάς χορεύουν. Κυττάζω και συγκρίνω. Έδω οί λεβέντικες στροφές, ό γιορτασμός, ή χαρά—άπέναντι ή σιωπή, ό Βούλγαρος φρουρός με βλέμμα στραμμένο κατά δω, άκίνητος, άνέκφραστος, όμοιος με άγαλμα.

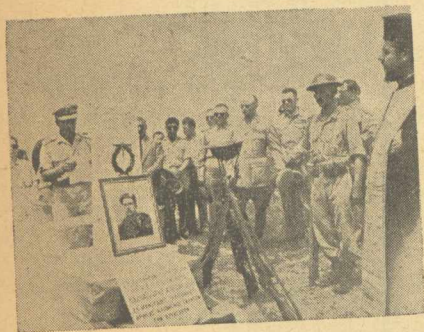
Και πάλι ξεκινούμε με προορισμό μας τό Άγκιστρο και τελευταίο σταθμό. Ό δρόμος σ' όλη του τή διαδρομή περνά τώρα δίπλα σχεδόν από τά όρόσημα στο βάθος διακρίνομε τά ξένα χωριά και σε δυό βήματα μιá γη πού δέν είναι πιά δική μας. Τό φυλάκιο τοϋ Άγκιστρου βρίσκεται μακριά από τό χωριό. Τό μονοπάτι περνά μέσα από κατοτοπιές και άγριότοπους. Ψηλά διακρίνομε τό φυλάκιο μοναχικό και άγριο. Μόλις φθάνομε κάτι καινούργιο μας σταματά. Σε τούτη την κορυφή όλα σοϋ δείχνουν την άγρια μορφή τους. Καθώς βρισκόμαστε σε ψήλωμα έχουμε μιá έποπτική όψη όλης της περιοχής. Λόφοι, χαράδρες, βράχοι, χιόνια στο βάθος, συρματόπλεγμα ένα γύρω, χαράκωμα, ένα έξωκκλησι, ένας τάφος. Πλησιάζομε και διαβάζομε: «Πασπαλιάρης, δεκανεός, έφονεύθη τή 4-4-53 υπό τών Βουλγάρων». Σιωπηλοί άκούμε την Ίστορία: Ήμερώματα Μ. Σαββάτου της χρονιάς εκείνης, τό άπόσπασμα με επικεφαλής τόν Πασπαλιάρη παίρνει τό ίδιο μονοπάτι πού βαδίσαμε και μείς και άνεβαίνει στο φυλάκιο. Όμως έδω περι-

μένει ο θάνατος. Βούλγαροι έχουν φθάσει και κρύβονται ύπουλα μές στο χαράκωμα. Ξαφνικά ακούγεται στη γλώσσα μας: Παραδοθήτε!

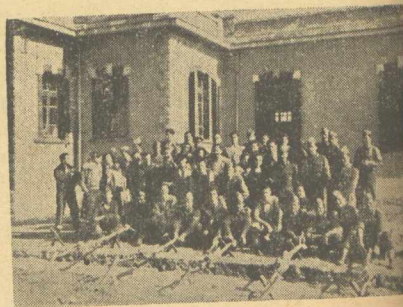
Οι δικοί μας απαντούν με τὰ ὅπλα τους. Ὁ Πασπαλιάρης γαζώνει με τὸ πολυβόλο του μὰ συγχρόνως πέφτει. Ἡ ἐπίθεση ἀντιμετωπίζεται, οἱ Βούλγαροι κυνηγήθηκαν σάν τόσες ἄλλες φορές. Στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ἔγινε τὸ μικρὸ ἐξωκλήσι καὶ παραπέρα ὁ τάφος τοῦ ἥρωϊκοῦ δεκανέα. Ὁ σταυρὸς μεγάλος στέκει κυρίαρχος, μοιάζει σύμβολο στὸν ἐρημότοπο τοῦτον πού κάθε σπιθαμὴ του κατακτήθηκε καὶ κρατιέται ἀπὸ ἀπλούς, γεμάτους μεγαλεῖο ἀνθρώπους, ἔτοιμους ν' ἀπαντοῦν ὅμοια στὶς τέτοιες προκλήσεις.

Τὸ ἀπόγευμα ἔχει προχωρήσει ἄρκετά. Ἐγκαταλείπουμε καὶ τὸ τελευταῖο αὐτὸ φυλάκιο παίρνοντας τὸ μονοπάτι γιὰ τὸ χωριό. Καθὼς ἀπομακρυνόμαστε ἐξακολουθοῦμε νὰ βλέπομε τὸν τάφο, τὸ ὑψηλὸ παρατηρητήριον, τὸ ἐξωκκλήσι, τὸ ἀγκαθόσυρμα, τυλιγμένα ὅλα στὴ σιωπὴ καὶ τὴ γαλήνη.

Ἡ ἐπίσκεψη τελειώσε. Μέσα στὸ αὐτοκίνητο θυμοῦμαι πάλι καὶ πάλι ὅσα εἶδα. Ἀκούω τὸ βουερὸ κύλισμα τοῦ Στρυμῶνα, τὸν ἀέρα νὰ φυσομανᾷ, τὰ φῶτα νὰ περνοῦν ἀραιά, καθὼς τρέχουμε. Ὅλα εἶναι σίγουρα, ὅλα εἶναι ἐλεύθερα. Μές στὴν κούρασή μας κουβαλοῦμε καὶ μεῖς τὴν ἴδια σιγουριά πού ἀντλήσαμε ἀπὸ κεῖ πάνω. Τὰ σύνορα μένουνε πίσω. Ἡ Θεσσαλονικὴ ἀργὰ τὸ βράδυ εἶναι ἤσυχη, γιορταστικὴ, εὐτυχημένη. Ἐμεῖς ὁμῶς ἀκοῦμε: «θὰ κρατήσουμε», ἐμεῖς βλέπομε τὸν τάφο τοῦ Πασπαλιάρη. Ἐμεῖς ἔχουμε ἀγγίξει τὴ λεβεντιά τῶν Ἀκριτῶν. Ἐμεῖς νοιώθουμε περισσότερο ἀπ' ὅλους ἤσυχτοι καὶ περήφανοι.

Στὸν τάφο τοῦ ἥρωϊκοῦ Πασπαλιάρη

Ἐνῶ ἐτοιμάζεται ὁ ὄβελιας

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑ

M. N.

ΔΕΝ ἄρκει μονάχα ἡ δύναμη πού δὰ πάρουμε ἀπὸ τὴ ζεστὴ σκέπη τοῦ Σχολείου· δὲν ἄρκει δηλαδὴ μονάχα ἡ Γνώση, ἡ Μόρφωση· χρειάζεται καὶ μιὰ ἄλλη, μιὰ βαθέτερη ψυχικὴ δύναμη. Χρειάζεται δέληση καὶ αἰσιοδοξία. Δὲν πρόκειται νὰ κάνουμε ἐδῶ θεωρητικὲς διδασκαλίες· μᾶς ἄρκει ἡ ζωὴ, ὁ καλύτερος καὶ θετικώτερος διδάσκαλος, πού, ἂν τοῦ προσφέρουμε λίγη προσοχὴ καὶ μελέτη, μᾶς χαρίζει πρόθυμα τὰ πολυτιμότερα διδάγματά του.

Ἡ ζωὴ λοιπὸν μᾶς ἀπαντᾷ καὶ μᾶς λέγει: Αἰσιοδοξία σημαίνει πίστη, σημαίνει ἀποφασιστικὴτητα καὶ θάρρος, δέληση καὶ δύναμη, δράση. Ἐπομένως σημαίνει ἐξέλιξη καὶ πρόοδο· σημαίνει πολιτισμὸ.

Πρῶτα - πρῶτα «πίστη». Ὅχι βέβαια μιὰ ἐπιπόλαιη, ξερὴ καὶ ἄγονη πίστη με στενὸ νόημα, ἀλλὰ μιὰ πίστη βαθειά, ζεστὴ καὶ ζωντανὴ πού πηγάζει καὶ ἀντλεῖ τὴ δύναμη καὶ τὴ θέρμη τῆς ἀπὸ τὸ πλατὺ δρασηκετικὸ αἶσθημα. Καὶ τὸ αἶσθημα αὐτό, μαζί με τὴ δρασηκετικὴ διδασκαλία, περιλαμβάνει συγχρόνως καὶ ὅλα τὰ ἀνώτερα ἀνθρώπινα ἰδανικά, πού ἐξευγενίζουν, ἀνυψώνουν καὶ πλαταίνουν τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ. Ἡ διαρκὴς ἐπιδίωξη τῶν ἰδανικῶν αὐτῶν, ἡ εἰλικρινὴς ἀφοσίωση σ' αὐτά, ὁ γεμάτος ἀπὸ ἐνδοσιασμὸ καὶ αὐτοθυσία ἀγώνας γιὰ τὴν ἐπικράτησή τους, αὐτὴ εἶναι ἡ ἄληθινή, ἡ γνήσια Πίστη.

Ἡ ἀποφασιστικὴτητα καὶ τὸ θάρρος εἶναι τὸ φυσικὸ ἐπακόλουθο μιᾶς τέτοιας πίστεως. Ὅλοι οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἥρωες τῆς ἀνθρωπότητος, ὄλων τῶν τόπων καὶ ὄλων τῶν ἐποχῶν, οἱ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ μιὰν ἀνώτερη πίστη, ἐμεγαλοῦργησαν καὶ δοξάστηκαν με τὴν τολμηρὴ ἀποφασιστικότητά τους, με τὸ ἀδάμαστο θάρρος τους. Πόσες φωτεινὲς ἰδέες, πόσα μεγάλα διδάγματα, πόσες πράξεις ὑψηλές, δὰ ἐσβυναν μέσα σὲ σκέψεις ἄβουλες καὶ ψυχρὲς δειλές, πού δὲν δὰ εἶχαν τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀποφασιστικὴτητα νὰ ἐκδηλωθοῦν. Ἡ ἀποφασιστικὴτητα ὁμῶς καὶ τὸ θάρρος δὲν μποροῦν νὰ ἐννοηθοῦν χωρὶς τὴ δέληση καὶ τὴ δύναμη τοῦ χαρακτήρος, πού τονώνουν καὶ ἀναζωογονοῦν τὸν ἀνδρωπο καὶ τὸν κατευθύνουν στὴ δρᾶση.

Αὐτὴ εἶναι ἡ κλίμακα τῆς Αἰσιοδοξίας, πού πηγάζει ἀπὸ τὰ πιὸ βαθειὰ καὶ στέρα δάδρα τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ἀνεβαίνει ψηλά, ὡς τις πιὸ ὠραῖες καὶ πιὸ φωτεινὲς ἐκδηλώσεις τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, ὡς τις ἀνώτερες βαθμίδες τοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἄν δελήσουμε τώρα νὰ δοῦμε κι ἓναν ἀπαισιόδοξο ἀνδρωπο δ' ἀντικρύσουμε ἓνα θέαμα ὀλιβερό κι ἀπογοητευτικό. Εἶναι ἓνας δυστυχισμένος, ἓνας ἀξιοδρήνητος ἀνδρωπος, πού δὲν ἔχει καμμιὰ ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ του, δὲ βρίσκει καμμιὰ ἀξία στὴ ζωὴ. Κι ὅταν ἀκόμη ἡ ψυχὴ του αὐτόρμητα κι ἀπρόσκλητα τοῦ στέλλει ἀπὸ μέσα τῆς ὥραϊα μηνύματα χαρᾶς, κι ὅταν ἀκόμη ἡ ζωὴ τοῦ προσφέρει τὰ θεῖα δῶρα τῆς, αὐτὸς δὲν τ' ἀναγνωρίζει, δὲν τὰ ἐκτιμᾷ, δὲν τὰ δέχεται. Ὁρνεῖ μονάχα κι ὀδύρεται, ὄχι μόνο γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀλλὰ καὶ

γιά λογαριασμό όλου του κόσμου, δλης τής ανθρωπότητας!

"Ας τόν αφήσουμε να θρηνη. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να παρακολουθούμε τὸ θλιβερό δέμα ανθρώπων πανικοβλήτων και ἀνικάνων πού μόνοι τους καταδικάζουν τόν ἑαυτό τους στήν ἀδράνεια, στό μαρασμό και στόν ψυχικό και πνευματικό θάνατο. Ἐμᾶς μᾶς καλεῖ ἡ ζωὴ στόν τραχύ μᾶ ὠραῖο ἀγώνα τής μᾶς καλεῖ ἡ δράση, ἡ πάλη γιά τήν ἑσωτερική μας ἀνάπτυξη και τήν κοινωνική μας πρόοδο—ὁ δύσκολος μᾶ ὑψηλός και μεγάλος σκοπός κάθε ζωντανοῦ ἀνθρώπου, πού αισθάνεται τή βαθύτερη οὐσία τής ὑποστάσεώς του, τὸ ἀληθινὸ νόημα τής ὑπάρξεώς του, τόν πραγματικὸ προορισμό του.

Δὲν παραγνωρίζουμε τὸ μόχθο και τίς δυσίες πού ἀπαιτοῦνται δὲν ἀγνοοῦμε ὅτι μέσα στή ζωὴ ὑπάρχει και πόνος και κακία και δυστυχία. Μᾶ ξέρουμε ὅτι αὐτός ἀκριβῶς ὁ μόχθος, αὐτὲς οἱ δυσκολίες και οἱ δυσίες κάνουν ὠραιότερο τόν ἀγώνα" και ξέρουμε ἀκόμη ὅτι ἂν ὑπάρχη στόν κόσμο κακία και δυστυχία, ὑπάρχει ὅμως σὲ μεγαλύτερο βαθμό και τὸ ἀγαθό, ὑπάρχει και ἡ χαρὰ, ἀρκεῖ νᾶ εἴμαστε ἱκανοὶ νᾶ τ' ἀναζητήσουμε μέσα μας και γύρω μας, ἀρκεῖ νᾶ μπορούμε νᾶ τὰ κατακτήσουμε και νᾶ τὰ χαροῦμε.

Οἱ καλλονές τής μητέρας Γῆς, οἱ ὁμορφιές τής Τέχνης σ' ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τής, ἡ ἀπόκτηση τῶν γνώσεων και τής γενικώτερης ἑσωτερικῆς καλλιέργειας πού μᾶς δίνει ἡ μόρφωση, ἡ μελέτη τής ἐπιστήμης και τής ζωῆς, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν διάφορες πηγές χαρᾶς, πού δὲ ζητοῦν ἀπὸ μᾶς παρά καλὴ πνευματικὴ και ψυχικὴ διάθεση γιά νᾶ μᾶς χαρίσουν τή ζωογόνο δροσιά τους. Κι ἔπειτα, πόσες πηγές χαρᾶς και ἱκανοποιήσεως μέσα μας ἀπὸ τή συναίσθηση ὅτι κάναμε μιά ἀγαθὴ πράξη πρὸς τόν πλησίον μας ἢ πρὸς τὸ σύνολο, ἀπὸ τή συναίσθηση πῶς μὲ τήν ἐργασία μας και τήν προσπάθειά μας δημιουργοῦμε κάτι καλό, κάτι ἀνώτερο και κάτι χρήσιμο, ἀπὸ τή συναίσθηση ὅτι μὲ τή βελτίωση και τήν ἀνάταση τοῦ ἑαυτοῦ μας συντελοῦμε κι ἑμεῖς στήν βελτίωση και τήν ἀνάταση τῶν ὁμοίων μας, στήν πρόοδο και στόν πολιτισμὸ τής ἀνθρωπότητας.

ΛΟΡΔΟΣ ΚΕΪΝΣ

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ
ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Ο Λόρδος Κέϋνς ὑπῆρξε δημόσιος ὑπάλληλος, ἀρθρογράφος, καθηγητής και οἰκονομικός διαχειριστής κολλεγίων, ἐκδότης, πρόεδρος ἑταιριῶν, προστάτης τῶν τεχνῶν, κυβερνητικός ἀντιπρόσωπος και μέλος τής Βουλῆς τῶν Λόρδων. Ἡ σταδιοδρομία του ἦταν πολύπλευρη, μᾶ πάντα διακρίθηκε. Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον ἀνθρώπο εἶχε τὴ δύναμη νᾶ προετοιμάξη τήν κοινὴ γνώμη γιά νᾶ δέχεται τίς διάφορες καινοτομίες. Και ἂν ἡ κοινὴ γνώμη τής Μ. Βρετανίας εἶναι σήμερα τόσο καλὰ προετοιμασμένη γιά ν' ἀντιμετωπίξη τὰ προβλήματα τοῦ καιροῦ μας αὐτὸ τὸ ὀφείλει κατὰ μέγα μέρος στόν Κέϋνς. Διηγοῦνται γι' αὐτόν πῶς ὅταν διορίστηκε διοικητής στήν Τράπεζα τής Ἀγγλίας, ἔνας φίλος του τόν κατηγόρησε πῶς ἔγινε πολύ ὀρθόδοξος, σχεδὸν συντηρητικός, στὰ γηρατειά του. Κι ὁ Κέϋνς μὲ τήν τέλειά του αὐτοπεποίθηση ἀπάντησε:

— Ἐχει λάθος. Ἡ ὀρθοδοξία μὲ πρόφτασε στό δρόμο.

Μιά τέτοια διαπίστωση, πού στό στόμα ἑνὸς ἄλλου θὰ φαινόταν ματαιόδοξη, εἰπωμένη ἀπὸ τόν Κέϋνς ἦταν μόνο ἀληθινή. Εἶχε τὸ χάρισμα πού διακρίνει τούς ἡγέτες, νᾶ βρίσκεται πολύ πιὸ μπροστὰ ἀπὸ τή γενιά του και νᾶ τήν ὀδηγή. Γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ χρειάζεται κάτι παραπάνω ἀπὸ ἕνα ἔξυπνο και φωτισμένο μυαλό. Ἀκόμα εἶχε τήν πνευματικὴ ἀκεραιότητα τοῦ φιλοσόφου και, ὅταν ἤθελε, τὸ φλογερὸ ἐνθουσιασμό τοῦ προφήτη.

Ἀπὸ τήν πολύπλευρή του προσωπικότητα ἡ ἰδιότητα τοῦ οἰκονομολόγου εἶναι ἐκείνη πού θὰ μᾶς τόν

θυμίζει πάντα πιὸ πολύ. Ὁ Κέϋνς ἀνήκει στή σειρά τῶν μεγάλων Βρετανῶν οἰκονομολόγων, Adam Smith και John Stuart Mill. Ἔργο του ἦταν πρῶτα-πρῶτα νᾶ μελετᾶ τὰ γεγονότα προσέχοντας τὰ συμπεράσματά του νᾶ εἶναι σύμφωνα μὲ τήν κοινὴ λογική. Ὡστόσο, ἂν και στηριζόταν στήν παράδοση, ἦταν και ἐπαναστάτης. Ἀπὸ τήν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου μας οἰκονομολόγου Ricardo καμιά οἰκονομολογικὴ θεωρία δὲν βρῆκε τόσο γρήγορα ἀπῆχηση στό κοινὸ ὄσο ἡ «Πραγματεία γιά τὸ νόμισμα» τοῦ Κέϋνς, πού κυκλοφόρησε τήν ἀνοιχτὴ τοῦ 1930. Καμιά ὅμως θεωρία, ὅσο ἐπαναστατικὴ κι ἂν εἶναι, δὲν εἶναι ἐντελῶς καινούργια κι ὁ Κέϋνς μὲ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια τόνισε πόσα χρωστοῦσε σὲ ἄλλους συγγραφείς. Ἀλλὰ ἡ ἀναπροσαρμογὴ τής οἰκονομικῆς θεωρίας τὰ τελευταῖα 25 χρόνια θὰ εἶναι πάντα δεμένη μὲ τὸ ὄνομά του, γιατί αὐτός ἦταν ὁ κύριος στυλοβάτης.

Ἡ ἐπανάσταση στὶς ἰδέες αὐτῆς εἶχε γιά ἀρχὴ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κέϋνς γιά τὰ νομισματικὰ ζητήματα και ἰδιαίτερα τήν πεποίθησή του πῶς ἡ ἐπιστροφή στήν ἀρχὴ τοῦ «χρυσοῦ κανόνος» τὸ 1925 θὰ ἔφερνε ἀναπόφευκτα ἀνεργία, γιατί θὰ ἐπέβαλλε ὀρισμένες ἰσοτιμίες συναλλάγματος σὲ μιά οἰκονομία πού εἶχε ἤδη δεχτῆ περιορισμό, κυρίως στὸς μισθοῦς, και δὲν εἶχε περιθώριο γιά ἄλλους. Δὲν ἦταν ὅμως ἱκανοποιημένος μὲ τήν ἐξήγηση πού ἔδινε στὰ αἰτία τής ἀνεργίας και γι' αὐτὸ ἀρχισε νᾶ μελετᾶ τὴ δυναμικὴ κατασκευὴ μᾶς σύγχρονης οἰκονομίας. Ἡ πρῶτη μορφή τής δικῆς του μελέτης

παρουσιάστηκε το 1930.

Αργότερα διόρθωσε πολλά σημεία της αρχικής θεωρίας του. Κι αυτό ήταν χαρακτηριστικό του Κέυνς. Το ευαγγέλιο του είναι η «Γενική Θεωρία» (General Theorie) του 1936. Όπωςδήποτε όμως η πρώτη πραγματεία του είναι ένα από τα καλύτερα βιβλία στην ιστορία των οικονομικών μελετών. Ως τότε η ορθόδοξη οικονομολογία κινδύνευε να περιοριστή μόνο στην ανάλυση των στατικών, εξέταζε δηλ. με πολλές λεπτομέρειες, μόνο τη μία πλευρά του ζητήματος που εξελισσόταν γρήγορα. Ο Κέυνς με την πρώτη Πραγματεία του έκανε τη μετάβαση από τη στατική στη δυναμική εξέταση. Κατέβηκε τὰ οικονομολογικά σ' ένα είδος μελέτης των προσόδων και εξόδων κι έτσι άνοιξε καινούργιους ορίζοντες για τους οικονομολόγους. Η πατροπαράδοτη προσήλωση στη σταθεροποίηση του επιπέδου των τιμών, που ήταν ο κύριος σκοπός της νομισματικής πολιτικής, αντικαταστήθηκε από τη φροντίδα της οικονομικής ευημερίας του Κράτους. Κι αυτή η τελευταία ήταν ανάλογη με το έθνικό εισόδημα και είχε για δείκτη την κατάσταση της ανεργίας.

Σήμερα το έμβλημα των οικονομολόγων είναι «Γενική απασχόληση». Όλες οι ιδέες που το στηρίζουν στις γενικές τους γραμμές πηγάζουν από τη θεωρία του Κέυνς. Η μεγαλύτερη συμβολή του Κέυνς στο ζήτημα της ανεργίας είναι η έμφαση που έδωσε στην αποταμίευση και στις επενδύσεις. Η κεντρική ιδέα της πραγματείας του ήταν που δεν έβαζε κανέναν αυτόματο δεσμό ανάμεσα σε δυο σημαντικά σημεία: την αλλαγή στις συνθήκες για αποταμίευση από τη μία μεριά και την ευκαιρία για σχηματισμό αληθινού κεφαλαίου από την άλλη. Η οικονομική αστάθεια, δήλωσε ο Κέυνς, παρουσιάζεται όσες φορές οι αποταμίεύσεις της μεγάλης μάζας, που αποτελεῖ την κοινότητα, δηλ. το μῆμα των εσόδων τους που δεν τὸ ξοδεύουν, αρχίζει να μη συμβαδίζει με τὸ πραγματικό απόθεμα τῆς κοινότητας, δηλ. τὴν ἀνάλογια τῶν ἀγαθῶν που δὲν προορίζονται για ἄμεση κατα-

νάλωση. Ἡ διάγνωση αὐτὴ ὥστόσο δὲν θὰ εἶχε ἀξία, ἂν ὁ Κέυνς δὲν πρότεινε καὶ μιὰ θεραπεία. Ἄν δηλ. δὲν παρουσιαζόταν μιὰ αὐτόματη κρατικῶν κεφαλαίων τότε θὰ ἔπρεπε αὐτὴ ἡ κατεύθυνση νὰ δημιουργηθῆ. Ἡ θεραπεία τοῦ ἔμπορικοῦ κύκλου βρίσκεται στὸ συνειδητὸ ἔλεγχο τῶν ἀποταμιευμάτων ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ τῶν διαθέσεων τῶν κεφαλαίων ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ἡ θεωρία αὐτὴ δὲν ἔχει ἀκόμα δοκιμαστὴ πρακτικὰ με συνθήκες πὺν νὰ πειθουν γιὰ τὴν ἀλήθειά της. Ἐπειδὴ ὅμως δίνει μιὰ τόσο ἱκανοποιητικὴ καὶ καρποφόρα ἐξήγηση τῶν οικονομικῶν φαινομένων, ἔγινε πλατεῖα δεκτικὴ στὴ βάση της, ἂν ὄχι στὶς λεπτομέρειες, ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀγγλόφωνους λαοὺς καὶ ἀπὸ ἄλλες χώρες. Εἶναι πρόδηλο πὺς τὰ ἀποτελεσμάτα της θὰ εἶναι τεράστια καὶ θὰ ξεπεράσουν τὰ ὅρια τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ δόγματος. Ἐνα καινούργιο πεδίο ἄνοιξε γιὰ νὰ ἐπιτύχουν οἱ ἄνθρωποι τὸν ἔλεγχο τῆς μοίρας τους. Μιὰ γέφυρα—πὺν κανεῖς δὲν τὴν πέρασε ἀκόμη—ἔνωσε τὸν παλιὸ φιλελευθερισμὸ με τὶς στατικὲς ἀντιλήψεις τοῦ καθυστερημένου σοσιαλισμοῦ. Ὁ Κέυνς κατευθύνθηκε σταθερὰ σὲ ιδέες πὺν θὰ ἔδιναν ὄλο καὶ περισσότερὴ εὐθύνη στὸ κράτος. Πίστευε πὺς ποτὲ πιά τὸ κράτος δὲ θὰ μπορῆ νὰ θεωρῆ τὸ ἐπίπεδο τῶν τιμῶν, τὸ ἔθνικο εἰσόδημα ἢ τὴ μεγάλη ἀνεργία σὰν κάτι πὺν νὰ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸν ἔλεγχό του. Ἡ οικονομικὴ πολιτικὴ, ὥστόσο, ἦταν γιὰ τὸν Κέυνς, πᾶνω ἀπ' ὄλα, ζήτημα εἰδικῶν οικονομολόγων. Καὶ γι' αὐτὸ στράφηκε σὲ οικονομικοὺς παράγοντες: τὸ θησαυροφυλάκιο καὶ τὴν Τράπεζα. Κι αὐτὸ, ὄχι γιὰ τὸ Κέυνς ἦταν ἄνθρωπος τοῦ θησαυροφυλάκιου, μὰ ἐπειδὴ ἦταν φιλελεύθερος καὶ πίστευε ὅτι τὰ πράγματα πὺν πρότεινε μποροῦσαν νὰ πραγματοποιηθοῦν με τὸν γενικὸ οικονομικὸ ἔλεγχο πὺν γίνεται ἀπὸ τὶς τράπεζες καὶ τὶς δημοσιονομικὲς ὑπηρεσίες χωρὶς νὰ ζημιωθῆ καθόλου ἢ ἀτομικὴ ἐλευθερία καὶ πρωτοβουλία. Δὲν εἶχε ἐμπιστοσύνη στοὺς λεπτομερεῖς ἐλέγχους καὶ τὴν περιοριστικὴ συγκεντρωτικὴ

Η ΤΕΤΑΡΤΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΒΑΣ. ΑΪΔΑΛΗ

Η κατάλευκη νοσοκόμα ήταν τὸ πρῶτο πράγμα πὺν εἶδε δταν ξύπνησε. Τὰ θυμήθηκε πάλι ὄλα. Τὸ Λάντ Ρόουβερ, πὺν ὄηγοῦσε, τὰ ἑκατό, πὺν πάτησε περνώντας τὴ Μίκρα, τὸ φορτηγὸ, πὺν ἔρχοταν ἀπ' ἀπέναντι. Καὶ τὸ πρῶτο, ἕνα δίστηλο στὴ «Μακεδονία»: «Τραγικὸν δυστύχημα παρὰ τὴν Μίκραν». Γνωστὸς στὶς κοσμικὲς στήλες, εἶχε δικαίωμα χώρου καὶ στὰ ἀτυχήματα. Ξεχωριστὸ «κομμάτι». Καὶ δίστηλο. Ἡ πὺν ἀνεπιθύμητη δημοσιότητα.

Εἶχε χάσει τὴ συναίσθηση τοῦ χρόνου. Μόνο ἕνα διάγραμμα ἔβλεπε συνέχεια, γεμάτο μολυβιές, δὲν ἦταν ὅμως τὸ δικό του. Δικό του... Δικό του αὐτὴ τὴ στιγμή δὲν εἶχε τίποτε. Οὔτε κι ἕνα θερμομετρικὸ διάγραμμα ἀκόμα.

Τοὺς δικούς του τοὺς ἀποκαίρει τῆσε σ' ἕνα χωρὶν γεμάτο πευκοὶ καὶ ἄπειρο. Κατέβηκε νὰ σπουδάσει τὴν Ἐξάβιβλο τοῦ Ἀρμενοπούλου, καὶ μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία ἔμαθε χορὸ, χαρτιά, γαλλικὰ καὶ Λάντ Ρόουβερ. Ἐγινε κοσμικὸς, ἔπινε ἀνούσια ποτὰ σὲ χάι μῶλ καὶ γκρέβεν—ἔι τσιγάρα, φοροῦσε παπιγιὸν κι ἔκανε τὸν κοζέρ σὲ κάτι πλάσματα με πολὺ κραγιὸν καὶ λίγη ἀνθρωπιά, πὺν ἤξεραν ὅτι τὸ ἀμάξι γαλλικὰ τὸ λένε βουατύρ, ἀλλὰ γιὰ τὸ ξεσκονόπανο δὲν εἶχαν ἰδέα. Κι ἡ Ἐξάβιβλος ἔχανε συνεχῶς ἔδανος. Τὸ κέρδιζαν οἱ κοσμικὲς νέες τῆς παρέας, πὺν ὀπωσδήποτε θὰ ῥχονταν νὰ τὸν δοῦνε μετὰ τὸ δυστύχημα. Τρεῖς τουλάχιστον ἀπ' αὐτές, τὶς πὺν στενές, τὶς περιμένε ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή.

Τὴ Μαίρη τὴ γνώρισε «παρὰ θὶν' ἄλός». Ἦταν ἕνα ἀνήσυχο πλάσμα, γεμάτη φακίδες καὶ ὕστερα. Τραγοῦδοῦσε μετ' ἡ γεμάτη νικιτίν φωνή της κι ἔπαιζε μπάσκετ μῶλ καὶ τένις. Εἶχε καὶ μιὰ ἀκατάσχετη τάση γιὰ ἔρωτα, σὰ γαλλίδα πὺν ἦταν ἀπὸ τὴ μητέρα της, καὶ σὰ γερμανίδα ἀπὸ ἕνα φίλο τοῦ πατέρα της. Φοροῦσε

κίνηση. Ἀντίθετα, πίστευε πὺς μποροῦσαν νὰ δημιουργοῦν συνθήκες τέτοιες ὅπου ὄλα αὐτὰ θὰ ἦταν ἄχρηστα.

Γιὰ χρόνια ἦταν τῆς μόδας νὰ γελοῦν οἱ ἀνίδεοι γιὰ τὴ δῆθεν αστάθεια τοῦ Κέυνς. Εἶναι ἀλήθεια πὺς δὲν στηρίζοταν συμφεροντολογικὰ στὶς παλιές τους ἰδέες. Κανένας ἄλλος δὲν ἔδειξε καλύτερα ἀπ' αὐτὸν πὺς ἡ παράλογη ἐπιμονὴ εἶναι γνώρισμα τῶν μικρῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἔρευνα καὶ οἱ διανοητικὲς τῆς ἀπολαύσεις μποροῦσαν νὰ τὸν φέρουν μακριὰ καὶ ἡ ἀσύγκριτη διαλεκτικὴ του δεξιότητα νὰ τοῦ γεννήσει ζωηρὸ ἐνδιαφέρον γιὰ ἕνα σκοπὸ χιμαρικό, περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἔπρεπε. Ἀργὰ ἢ γρήγορα ὅμως, δταν ἡ πρώτη φλόγα περνοῦσε, γυρνοῦσε πίσω στὴν κύρια ἀκολουθία τῶν ἰδεῶν του. Ὁ θάνατός του, στὶς 21 Ἀπριλίου τοῦ 1946, τὸν βρῆκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερές του ἀστάθειες, ὅπως νομίζουμε πολλοί. Τὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια του τὸν εἶχε βασανίσει ἡ ἐπιθυμία νὰ προστατέψῃ τὴ σταθερότητα τῆς ἐθνικῆς οικονομίας ἀπὸ τὶς ἐνοχλήσεις τοῦ ἔξω κόσμου. Στὸ «Σχέδιο Κέυνς» γιὰ ἕνα διεθνὲς κληρίγκ, πὺν δημοσιεύτηκε στὰ 1943, ἡ σκέψη αὐτὴ φάνηκε νὰ παίρνῃ μιὰ πὺν θετικὴ μορφὴ. Οἱ προτάσεις του αὐτὲς ἦταν μιὰ προσπάθεια γιὰ νὰ ἐφαρμοστῆ ἡ βασικὴ θεωρία τοῦ Κέυνς στὰ διεθνῆ οικονομολογικὰ ζητήματα καὶ νὰ δημιουργηθῆ ἕνας μηχανισμὸς σύμφωνα με τὸν ὁποῖο τὰ νομισματικὰ ἀποθέματα πὺν εἶχαν οἱ πιστώτριες χώρες θὰ ἔρχονταν αὐτομάτως σὲ ἰσοζύγιο καὶ θὰ ἀντισταθμίζονταν ἀπὸ τὴ φυσικὴ κίνηση τῶν ἀγαθῶν.

Τὸ ἔργο τοῦ Κέυνς ἀνήκει πιά στὴν ἱστορία. Ἡ ἱστορία ὅμως δὲ θὰ γνωρίσῃ ποτὲ τὴ γοητεία τοῦ ἀνθρώπου, τὴ χάρη τῆς ὁμιλίας του, τὴν ἐκπληκτικὴ του διαίσθηση, τὴ γενναιοψυχία του καὶ τὴν ἀφοσίωσή του στὸ κοινὸ συμφέρον.

Ἀπὸ τὸ «The Economist»

συχνά «σλάβικς» και «μοκάσσην» και έδενε τὸ λαιμὸ τῆς μὲ φουλάρια. Στὶς ὄρες ποὺ τὰ γήπεδα καὶ τὰ ντάνσιγκ ἦταν κλειστά — σπάνιες ὄρες — πῆγαινε καμιά φορά νὰ «θύση εἰς τὰς Χάριτας καὶ τὰς Μούσας» μὲ τὴ θεωρητικὴ ἐπιστήμη τῆς.

Τὴν ἤξερε καιρὸ. Εἶχανε καταπιεῖ ὀκάδες αἰς κρίμ - σόντα στοῦ Φλόκα, εἶχανε καταναλώσει μαζί πολλά ἀμερικάνικα πακέτα κι εἶχανε πάει συχνὰ αὐτοκινητάδες, ποὺ κάθε ἄλλο παρά ρομαντικὲς ἦταν. Τῆς εἶχε χαρίσει καὶ μισὴ ντουζίνα «στράς» βραχιόλια, νὰ τονίζουσαν περισσότερα τὰ ἀθλητικὰ χέρια τῆς.

* * *

Τὴν Ἄννα δὲν ἦταν πολὺς καιρὸς ποὺ τὴ γνώρισε. Κόρη ἑνός, ποὺ τώρα ἦταν εἰσαγωγεὺς, ἐνῶ πρὶν λίγα χρόνια «τὰ ἔσφαξε μὲ τὸ μαχαίρι», ἔδειχνε ἀπὸ καιρὸ ὅτι σὲ λίγο θὰ ξεπερνοῦσε παρασάγγας ὅλες τὶς σουσοῦδες τῆς συμπρωτεύουσῃς. Εἶχε γαλανὰ μάτια κι ἕνα σκόλο ἀμφιβόλου ράτσας, ποὺ τὸν ἔσερνε συχνὰ στοὺς περιπάτους τῆς. Ἐκανε ὅτι ἦταν ρομαντικὴ, συνεκινεῖτο ἀπὸ τὸ ξεψύχισμα μιᾶς πεταλούδας, ὅταν ὁμῶς ἔβλεπε κανένα ἄνθρωπο νὰ ὑποφέρει, «δὲ βαστοῦσε ἡ ψυχὴ τῆς» κι ἔφευγε.

Διάβαζε Φλωμπέρ καὶ Πέρλ Μπάκ, συχνὰ ὁμῶς κάτω ἀπὸ τὰ μαξιλάρια τῆς βρισκόταν κι ὁ Καραγάτσης. Ἐγραφε κι αὐτὴ κάτι σὰν ποιήματα, κάτι μὲ «μενεξεδένια δειλινὰ» καὶ «γαλάζιες θάλασσες». Ἦξερε νὰ ξεχωρίζῃ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο τὴ φωνὴ τῆς Δανάης, καὶ μόνο τῆς Δανάης. Μὲ τὴν Ἄννα τὰ περάσανε καλά. Κάνανε ὑπέροχες συζητήσεις καὶ ὑπέρογκα ἔξοδα. Μιά καμπαρντίνα καὶ δυὸ ζευχὴ μονόσολα εἶχανε πουληθῆ γιὰ χάρι τῆς. Ἦξερε ὁμῶς τόσο καλά ν' ἀνταποδίδῃ τὶς καλωσύνης! Χαλάλι τῆς!

Ἡ Δέσποινα ἦταν ἡ τρίτη ἀπὸ τὶς «ἐπικρατέστερες» καὶ «πρίμα ἴντερ πάρες». Ἐκρυβε πάντα τὰ στήθη τῆς, γιὰτὶ οὐδέποτε εἶχε στήθη, καὶ φοροῦσε πάντα κάλτσες, γιὰτὶ εἶχε φλεβίτιδα. Εἶχε μιὰν ἀφογὴ χωρίστρα καὶ εἴκοσι ἀπεριποίητα νύχια. Τρελαίνόταν γιὰ τὴ Τζιούν Ἄλυσον καὶ τὸν Τόνυ Κέρτις, κι ἀγαποῦσε τὴ φωνὴ τοῦ Φράνκο Λαίην. Ἐπαιζε καὶ στὸ πιάνο κάτι συνάτες, ποὺ οὐτὲ μὲ φοῦγκες δὲν ἔμοιαζαν. Ἦξερε νὰ σφυρίζῃ τὴ «σερενάτα στὸ σελινόφως» τοῦ Γκλέν Μύλλερ, ἦταν φιλενάδα τῆς Καλουτᾶ, καὶ τὸ ἔλεγε καὶ τὸ ξανάλεγε. Εἶχε μιὰ ὑπόψια μουστάκι καὶ μιὰ σιωπηρὴ σύμβαση μὲ τὸ Μουζάκη νὰ μαζεύῃ ὅλα τὰ τραγούδια του, γιὰ νὰ πλουτίζῃ τὴ δισκοθήκη τῆς, μὲ ξένα λεφτὰ ὁμῶς.

Μὲ τὴ Δέσποινα πῆγαινε συχνὰ σὲ πάρτυ καὶ σὲ κέντρα. Τὴν ἐπεδείκνυε σὰ φαίνόμενο, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ μποροῦσε νὰ πῇ ἕκατὸ λέξεις στὸ λεπτό καὶ χωρὶς βασικὴ λάθη. Σκότωνε μόνο κάτι «αἰ ἄμ» καὶ «αἰ χάβ», «παρεντὸν» καὶ «αἰγουέζ», ἀλλὰ αὐτὰ τὰ προστάτευε ἡ ἑτεροδικία, ὡς προερχόμενα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς.

Ἡ νοσοκόμα ξαναφάνηκε στὴν πόρτα:

— Κάποια σὰς ζητᾶ...

Ἡ Δέσποινα ἄραγε, ἡ Ἄννα ἢ ἡ Μαίρη;

— Ἄς περάση.

Περίμενε ν' ἀντικρύσῃ τὸ φουλάρκι τῆς Μαίρης, τὰ γαλανὰ μάτια τῆς Ἄννας ἢ τὰ ἀνυπαρκτὰ στήθη τῆς Δέσποινας. Ἄντι γι' αὐτές, μῆκε μιὰ κοντόχοντρη γυναικούλα, φτωχὰ καὶ ἀδέξια ντυμένη, μὲ χυμένο ἐπάνω τῆς τὸ φόβο. Τὰ μάτια του τρεμῶ-παιξαν καὶ ἔξεσπασε σ' ἕνα χαρούμενο ἐπιφώνημα:

— Ἐσὺ, Μητέρα!...

— Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ —

Μάϊος - 'Ιούνιος 1955

Ἡ ζωντανὴ περίοδος

Οἱ ἐξετάσεις τῶν φοιτητῶν σὲ λίγες μέρες τελειώνουν. Μέχρι τὸν ἐρχόμενο Ὀκτώβριο μεσολαβεῖ μιὰ μεγάλῃ περίοδος, ποὺ συνήθως εἶναι «νεκρὴ» σὲ φοιτητικὴ δράση.

Τὸ καλοκαίρι αὐτὸ ἡ ΕΦΕΠΘ σκοπεῖ νὰ τὸ ἀξιοποιήσῃ, ὥστε οἱ ζωντανὲς τῆς ἐκδηλώσεις ν' ἀλλάξουν τὴν μορφή καὶ τὸ χαρακτηρισμὸ τῆς περιόδου αὐτῆς. Ἐξομμήσεις κυρίως στὴν ὑπαιθρο καὶ προπαντὸς στὰ ἀπομακρυσμένα μέρη τοῦ ἐλληνικοῦ βορρᾶ θὰ πραγματοποιήσουμε. Καὶ συγχρόνως θὰ προετοιμασθῇ τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῶν νέων συναδέλφων μας τὸν Νοέμβριο.

Στὰ θεμέλια ποὺ ἔθεσε τὸν χρόνο αὐτὸ ἡ ΕΦΕΠΘ, πρέπει ν' ἀνοικοδομηθοῦν οἱ ἐπερχόμενοι. Τὰ δυσκολώτερα ἐμπόδια ἔχουν ὑπερητηθῆ.

Φέτος, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀγαπητοὺς συνεργάτας μας φεύγουν, ἀφοῦ προσέφεραν πολλὰ εἰς τὴν φοιτητικὴν προσπάθειαν, γιὰ νὰ ἀποδουθῶν ἕναν ἄλλο ἀγῶνα, στὸν κοινωνικὸ στίβο. Οἱ νέοι ποὺ θὰ μᾶς ἔρθουν πρέπει ν' ἀντικαταστήσουν ἐπ'ἀξίαν τοὺς παλαιούς, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ μιὰ φοιτητικὴ παράδοση στὴν πλὴν μας ποὺ νὰ βασίζεται ἐπάνω σὲ ἐλληνικὰ καὶ χριστιανικὰ βᾶθρα. Μόνο ἂν ὑπάρξῃ συνέπεια καὶ συνέχεια στὴ δράση μας θὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ προσπάθειά μας ἔχει καρποφορήσει.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ Ε.Φ.Ε.Π.Θ.

Ἡ Ἐνωσις γιὰ νὰ βοηθήσῃ ὀριζόμενους συναδέλφους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἐργασθῶν μόνιμα ἢ στὴ διάκριση μόνο τοῦ καλοκαιριοῦ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὶς ἀνάγκες τους, κατέβαλε προσπάθειες στὶς ἀμόδιες ἀρχὲς γιὰ τὴν ἀπορόφηση ἀριθμοῦ φοιτητῶν σὲ διάφορες ἐργασίες.

Ὅσοι λοιπὸν ἀπὸ τοὺς συναδέλφους θέλουν νὰ ἐργασθῶν, ἄς ἔρθουν στὰ Γραφεῖα μας τὶς ἐργασίμες ὥρες.

Οἱ ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΙ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Τὴν Τρίτη 17 Μαΐου μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ροταριανοῦ Ὀμίλου τῆς πόλεως μας προσεκληθῆσαν σὲ εἰδικὴ συνεδρίαση οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀντιπροσωπευτικωτέρων ὀργανώσεων νέων τῆς Θεσσαλονίκης.

Σκοπὸς τῆς συγκεντρώσεως αὐτῆς θὰ ἦτο ἡ ἀνάπτυξη τῶν ἐπιδιώξεων τῶν διαφόρων κινήσεων Νέων καὶ τῶν ἀναγκῶν των, γιὰ νὰ καταπονηθῶν τὰ μέλη τῶν Ροταριανῶν Ὀμίλων, ὥστε νὰ συνδράμουν τὸ ἔργο τους.

Στὴ συνεδρίαση, ποὺ ἔγινε στὸ ἐστιατόριο «Ὀλυμπ. - Νάουσα» παρακάθησαν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Λέσχης, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κινήσεως Νέων, τῶν Προσκόπων, τῶν Ὀδηγῶν, τῶν Κυπρίων Φοιτητῶν, τῆς ΕΦΕΠΘ καὶ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἐκλεκτῶν μελῶν τῆς κοινωνίας τῶν Ροταριανῶν.

Ἡ συνεδρίαση ἄρχισε μὲ τὴν προσευχὴ.

Ἀκολούθησε τὸ γεῦμα καὶ ἡ φιλοξενία τῶν προσκεκλημένων. Μετὰ τὸ πέρας, ὁ πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ Ρόταρυ ἔγκριτος ἱατρὸς κ. Γεώργιος Μανθόπουλος ἔκανε τὴν εἰσηγήσει τοῦ ὅλου θεματοῦ, δηλαδὴ τῆς προσπάθειας τοῦ Ρόταρυ νὰ βοηθήσῃ τοὺς Νέους, καὶ τελικὰ ἔδωσε τὸν λόγο στὸν Πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς Νεολαίας Ροταριανοῦ κ. Δημ. Μακρίδη.

Ὁ κ. Δημ. Μακρίδης ὁμίλησε ἀναλυτικώτερα ἐπὶ τῆς ἐπιδιώξεως τῶν Ρόταρυ καὶ τὶ ἀναμένουν οἱ παλαιότεροι ἀπὸ τοὺς νεωτέρους. Ἀκολούθως τὸν λόγον ἔλαβαν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὀργανώσεων Νέων.

Ἡ ΕΦΕΠΘ διὰ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἀνέλυσε τοὺς σκοποὺς τῆς ἰδρύσεώς της, τὸν ρόλο τῶν φοιτητῶν στὴν πρωτοπορεία τῶν Ἑλλήνων Νέων καὶ τελικὰ ἔγινε ἐκ εἰδος ἀνακοινώσεως μιὰ ἐκθεση τῶν πεπραγμένων σὲ γενικὲς γραμμές. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας διενεμήθησαν σ' ὅλους τοὺς παρισταμένους τὰ δύο πρώτα τεύχη τῶν «Φοιτητικῶν Γραμματίων».

Ἡ σημασία τῆς προσκλήσεως αὐτῆς, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ ἄλλα ὠφέλιμα ποὺ θὰ ἔχη γιὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους συλλόγους, δείχνει ὅτι τὸ αἴτημα γιὰ μιὰ διαφορετικὴ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τοῦ τοποῦ ἀρχίζει νὰ ἀντιμετωπίζεται σὰν πρωταρχικὸ ζήτημα ἀπὸ τοὺς κοινωνικοὺς παράγοντας. Ἡ στροφὴ δὲ ποὺ σημειώνεται γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν Νέων, ὥστε νὰ διαμορφωθῶν καλύτερες δυνατότητες δράσεώς τους, δείχνει τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἐπικρατήσεως διαφορετικῶν νέων ἀντιλήψεων.

Γιὰ τὴν ΕΦΕΠΘ, ἡ ἐνίσχυση τῶν Ροταριανῶν, ποὺ ἀποφάσισαν νὰ ἐγγραφοῦν συνδρο-

μηταί στο περιοδικό μας, έχει κυρίως ήθικη σημασία. Δείχνει ότι εκτιμάται το έργο της. Την βοήθεια αυτή, οι Φοιτητά Θεσσαλονίκης, θα την προσθέσουν στο άλλο κεφάλαιο των υποχρεώσεων να προαγάγουν την έπιστημονική τους μόρφωση και τη δράση τους στο υπέρμετρο των δυνάμεών τους.

ΟΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Οι Φοιτητά της Θεσσαλονίκης, πρωτοπόροι στους Έθνικούς αγώνες, θεώρησαν καθήκον τους να οργανώσουν μια σειρά διαλέξεων επί του Μακεδονικού ζητήματος. Οι διαλέξεις σημείωσαν μεγάλη επιτυχία ένετά των γεγονότων ότι οι διημιληταί τυγχάνουν γνώσται του θέματος άσχαλούμενοι από μακρόν με την συγγραφή βιβλίων επί του Μακεδονικού ζητήματος.

Οι διημιληταί κ.κ. Ηλίας Κυριακόπουλος, Καθηγητής Πανεπιστημίου, Βασ. Λαούδας, Διευθυντής του Ίδρυματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου και Χριστόφ. Νάλτσας, δικηγόρος, με τά κατά σειράν θέματα: «Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» «ΣΛΑΥΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ» και «Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ», κατόρθωσαν να δώσουν μία παραστατική εικόνα του όλου θέματος. Τίς διαλέξεις αυτές παρακολούθησαν ο Ύπουργός Βορείου Ελλάδος, άρκετοι καθηγηταί του Πανεπιστημίου, οι άρχεις της πόλεως, έκλεκτά μέλη της κοινωνίας μας και πλήθος φοιτητών.

Με την ευκαιρία των διαλέξεων, δημοσιεύομεν τό κατωτέρω σχόλιο του συναδέλφου μας Γ. Δατσέρη:

Οι Σλαυοί κατόρθωσαν χωρίς να συναντούν έμπόδια εκ μέρους μας να δημιουργήσουν την έντύπωση και ιδίως εις τους συμμαχικούς μας κύκλους, ότι υπάρχει Μακεδονική Έθνότης.

Η σιωπή όλων των Έλληνικών Κυβερνήσεων, ιδίως από τό 1945 και έντεθεν, επί του ζητήματος τούτου και ή σύναμις συμφωνίας μετά της Κυβερνήσεως του Βελιγραδίου, που είναι και συμφωνία με ένα έκαστον κράτος της Όμοσπονδίας της Νοτιοανατολικής έντικειμενον εκμεταλλεύσεως υπό της Σλαβικής προπαγάνδας, ότι εκ των γεγονότων τούτων άναγνωρίζομεν έπίσημως τό Μακεδονικόν Κράτος και ώς εκ τούτου παραδεχόμεθα την Μακεδονική Έθνότητα.

Η δημιουργία Μακεδονικής Έθνότητος και ή ίδρυσις Μακεδονικού Κράτους υπό των Σλαύων άποτελεί ύβριν προς τους άπογόνους του ένδοξότερου τέκνου της Ελλάδος, του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ότι δέν είναι Έλληνας και προκαλεί τό γεγονός όργην και άγανάκτησιν εις πάντα Έλληνα.

Διότι συμφώνως προς την στοιχειώδη λογικήν διά την ίδρυσιν Κράτους προϋπόθεσις άπαραίτητος είναι ή ύπαρξις αντίστοιχού Έθνότητος. Ούτω διά την ίδρυσιν του Μακεδονικού Κράτους των Σκοπίων προϋποθέται ύπαρξις Μακεδονικής Έθνότητος.

Άλλα όπως οόδέποτε ύπάρξεν και ούτε

ύπάρχει Έθνότης Πελοποννησιακή ή Θεσσαλική κ.τ.λ. ούτω δέν ύπάρξεν και δέν ύπάρχει και Έθνότης Μακεδονική ειμή μόνον Έλληνική.

Δέν ύπάρξαν και δέν ύπάρχουν Πόντιοι, Πελοποννήσιοι, Κύπριοι, Μακεδόνες κ.τ.λ. ώς Έθνος άλλα μόνον Έλληνας.

Άφού λοιπόν δέν ύπάρχει Έθνότης Μακεδονική πώς μπορεί να ύπάρχη και Κράτος Μακεδονικόν;

Οι Σλαυοί δι' όλην την Εύρώπην και ιδίως διά την Ελλάδα άποτελούν μέγαν κίνδυνον και οι νύν ήγείται των έξακολουθούν να εφαρμόζουν τά Παναλαιϊτικά σχέδια των Τσάρων.

Πρέπει να τό καταλάβουν καλά οι Έλληνες ότι οι Σλαυοί θέλουν την Ελλάδα χωρίς τους Έλληνας. Διά της Μακεδονικής έθνότητος διεκδικούν ήδη όλόκληρον τόν γεωγραφικόν χώρον, που φέρει τό όνομα Μακεδονία, ίσχυρίζομενοι, ότι ο χώρος αυτός δέν άνήκει εις τό ελληνικόν έθνος άλλα δικαιοματικώς εις τό Μακεδονικόν έθνος.

Οι Σλαυοί διά την εϋδωσιν του σκοπού δν έθεσαν από μακρόν, καλλιεργούν Μακεδονική έθνότητα με την συγγραφήν βιβλίων. Έν Άμερικη δέ ή προπαγάνδα των Σλαύων οργιάζει και οόδεμία ουγκερικέμη προσπάθεια γίνεται εκ μέρους μας.

Η Σλαβική προπαγάνδα επέτυχε να δημιουργήσιν εις τους διεθνείς κύκλους την γνώμη ότι ύπάρχει Μακεδονική έθνότης και εκ του γεγονότος τούτου δικαιοματικώς πλέον θα διεκδικήσουν μία ήμεραν όλόκληρον την Μακεδονίαν προς έκπλήρσιν των προαιωνίων πόθων των Τσάρων της Ρωσίας.

Τεράστιος κίνδυνος διαγράφεται εκ του γεγονότος τούτου διά την ελληνικήν φυλήν. Προβάλλει λοιπόν έπείγουσα και έπιτακτική έθνική ανάγκη ή διαφώτισις της δημοσίας διεθνούς γνώμης.

Είναι δέ τιμή εις την Έπιμορφωτικήν Φοιτητικήν Ένωσιν Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ή προσπάθεια της να οργανώσιν σειράν διαλέξεων με σκοπόν ή όλην σειρά να μεταφρασθή εις την Άγγλικήν και Γαλλικήν προς διαφώτισιν ιδίως των ξένων φοιτητών.

ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΤΡΟΧΑΙΑ

Άπό τις έφημερίδες διαβάζουμε ότι οι φοιτητά του Σίνδεν της Αυστραλίας έξηγήθησαν έπειδι δύο συνάδελφοί τους ύπάρξαν θύματα αυτοκινητικών δυστυχημάτων, που όφειλονταν στην έλλειψη φωτεινών σημάτων κυκλοφορίας. Η εξέγερση βραβίως αυτή κατέληξε σε ταραχές, που είχαν ως άποτέλεσμα τή διασάλευση της τάξεως στην πόλη.

Οι φοιτητά του Πανεπιστημίου μας έπανειλημμένως προέβησαν σε διαβήματα προς την Άστυνομία Τροχαίας της πόλεως μας για την τοποθέτηση ένός τροχοδому στην πλατεία Συνταραβιών, που άποτελεί σήμερα ένα από τά πιο επικίνδυνα από κυκλοφοριακή άποψη σημεία της Θεσσαλονίκης.

Πριν λίγον καιρό άκόμη ο φοιτητικός κόσμος της πόλεως μας έθρονισεν έναν σεμνό τον συνάδελφο, θύμα αυτοκινητικού δυστυχηματος, που όπισοδήποτε ή ύπαρξη ένός τροχοδому θα απέτρεπε τό δυστύχημα.

Έλπίζομε ότι ή Τροχαία θα ίκανοποιήσιν σύντομα τή φοιτητική αυτή έπιθυμία.

Η Ε.Φ.Ε.Π.Θ. ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Με την ευκαιρία των έορτών του Πανεπιστημίου για την άναγόρευση της Α.Μ. του Βασιλέως εις έπίτιμον διδάκτορα της Θεολογικής Σχολής και της έδω παραμονής του Ύπουργού Παιδείας, ο κ. Ύπουργός έδέχθη έκπροσώπους της Ε.Φ.Ε.Π.Θ.

Συνεζητήθησαν τά προβλήματα που αντιμετώπιζουν οι Φοιτητά της Θεσσαλονίκης και ο κ. Ύπουργός επέδειξε πνεύμα εξαίρετικής κατανοήσεως. Ύπεσέθη δέ ότι θα βοηθήσιν με όλες του τις δυνάμεις την έξάπωση της δράσεώς μας, γνωστής έπίσημως και στην Άθήνα.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ

Τό Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο έκλεισε την έφετεινή περίοδο με τις θριαμβευτικές συναντήσεις των έσωτερικών πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, πετοσφαίρας και καλαθοσφαίρας καθώς και με τους κωπηλατικούς και τους άγώνες στίβου.

Τό έτος 1954-55 χαρακτηρίστηκε ως ή χρυσή περίοδος για τόν Πανεπιστημιακό άθλητισμό της Θεσσαλονίκης, τόσο από την άποψη της συμμετοχής άθλητών στα διάφορα άγωνίσματα, όσο και από τό ένδιαφέρον που επέδειξαν οι φοιτητά όλων των σχολών με την άθροια προέλευση τους κατά την τέλεση των άγώνων. Η διάδοση του άθλητικού και φιλάθλου πνεύματος όφειλεται κυρίως στους γυμναστές-καθηγητάς μας κ. κ. Μ. Κομνηνίδη, Χ. Χρόση και Δ(Δ)α Έλ. Κίτσου, οι όποιοί με έμπειραλής τόν διευθυντή του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου κ. Γ. Κονταξόπουλο καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια στον τομέα αυτόν.

Σήμερα δίνουμε μία μικρή εικόνα των τελευταίων άγώνων στίβου. Στο άλλο τεύχος μας θα έπεκταθοόμε και στα άλλα πρωταθλήματα.

Στους άγώνες στίβου έλαβον μέρος 175 άθληταί, αριθμός που άποτελεί ρεκόρ στα πανεπιστημιακά άθλητικά χρονικά. Αναλυτικότερα, στον δρόμο 100μ. πήραν μέρος 12 άθληταί, στον δρόμο 200 μ. 10, στα 400 μ. 12 άθληταί, στα 800 μ. 15, στα 1500 μ. 15, στην σκυταλοδρομία 4x100 μ., 16, στην σπουδαστική σκυταλοδρομία 16, στην σφαιροβολία 12, στην έλευθερά διασκοβολία 8 άθληταί, στον άκοντισμό 10, στην λιθοβολία 9, στην σφαίρα 8, στο άλμα άπλου 14, στο ύψος 8 και στο άλμα τριπλου 10.

* * *

Στους άγώνες, που διήρκεσαν τρεις μέρες, έλαβαν μέρος όλες οι σχολές του Πανεπιστημίου. Σε κάθε άγώνισμα δικαιούτον συμμετοχής δύο φοιτητά από κάθε Σχολή, μη ύπολογιζόμενον των πρωταθλητών, οι όποιοί ένίκησαν πρώτη ή δεύτερα νίκη σε έπίσημους άγώνες.

Η Ύατρική Σχολή συγκέντρωσε τους περισσότερους βαθμούς, 113, ή Κτηνιατρική 76, ή ΠΟΕ 65, ή Φυσικομαθηματική 42, ή Νομική 34 και ή Γεωπονική 15.

Αναλυτικότερα τά άποτελέσματα έχουν ως έξής:

Δ ρ ό μ ο ς 100μ.: 1) Κοτανίτης Μηνάς, (Ίατρ.) 11"2, 2) Γεννηγιώργης Κ.(Κτην.) 11"3, 3) Βουλγαρόπουλος (ΠΟΕ) 11"8, 4) Καλογιάννης Στερ.(Φυσικου.), 5) Τσιγκέλης Χρ., (Ίατρ.), 6) Τσιρίμπας, (Ίατρ.).

Α λ α α ε ι ς 500 μ.: 1) Παπαδάης, (Ίατρ.) 1,65, 2) Τσιγκογλου Στ., (Ίατρ.), 1,65, 3) Τριαν-

ταφύλλου Β. (Φυσικου.) 1,60, 4) Δημητριάδης (ΝΟΕ), 5) Παναγιωτόπουλος Π. (Κτην.), 6) Κλωνάρης Ίω. (ΠΟΕ).

Δ ρ ό μ ο ς 800μ.: 1) Παπακωνσταντίνου Χρ. (ΠΟΕ) 2'10", 2) Βρεττός Μιχαήλ (Ίατρ.) 2'11", 3) Καραμανλίδης Αλ. (Κτην.) 2'17", 4) Χαφιάδης Χρ. (Φυσικ.), 5) Κατσίης Εύαγ. (Ίατρ.), 6) Παναπικολάου (Γεωπ.).

Σ φ α ι ρ ο β ο λ ί α : 1) Βραχιωνίδης Εϋδ. (ΠΟΕ) 11,65μ., 2) Κοιλιαρης (Γεωπ.) 11, 3) Γαβριηλίδης Κλήμης (Ίατρ.) 10,63, 4) Σαντάς Κ. (Ίατρ.), 5) Έξαρχόπουλος Ν. (Κτην.), 6) Σαμαράς Ν. (Κτην.).

Μία όμωσ κωπηλατιών του Πανεπιστημίου μας στις έγκαταστάσεις του Ίστιοπλοϊκού Όμιλου.

Δ ρ ό μ ο ς 200 μ. 1) Κοτανίτης Μηνάς (Ίατρ.) 24"2, 2) Παπακωνσταντίνου Χρ. (ΠΟΕ) 24"4, 3) Βουλγαρόπουλος Κ. (ΠΟΕ) 24"6, 4) Καλογιάννης Στ. (Φ/Μ), 5) Γουγούλης Εύαγ. (ΠΟΕ), 6) Τσιρίμπας (Ίατρ.).

Δ ρ ό μ ο ς 1500 μ.: 1) Βρεττός Μιχ. (Ίατρ.) 4'46"1, 2) Μάλαμας Χριστοφ. (ΝΟΕ) 5'35", 3) Σιδηρόπουλος Σωκρ. (Κτην.) 5'36", 4) Βουτρίας Σωτ. (Φ/Μ), 5) Αντωνιάδης Γεώργ. (Ίατρ.), 6) Ξουλίδης Ίωαν. (ΠΟΕ).

Α λ α α π λ ο υ ν : 2) Γεννηγιώργης Κων. (Κτην.) 6,35 μ., 2) Μουζακίδης Άλ. (ΝΟΕ) 6,11 μ., 3) Μπουχούτσος Ίωαν. (Ίατρ.) 6,10 μ., 4) Τριανταφύλλου Βάτις (Φ/Μ), 5) Γεωργίου Γεώργιος (ΝΟΕ), 6) Τσιγκέλης Χριστοφ. (Ίατρ.).

Ε λ ε υ θ έ ρ α Δ ι σ κ ο β ο λ ί α : 1) Γεννηγιώργης Κων. (Κτην.) 31,40μ., 2) Δρανήδης Κων. (Ίατρ.) 31,05μ., 3) Βραχιωνίδης Εϋδ. (ΠΟΕ) 30,85 4) Γαβριηλίδης Κλήμης (Ίατρ.), 5) Κομψόπουλος Γεωρ. (ΝΟΕ), 6) Σαφλέκος Γεωρ. (Κτην.).

Λ ι θ ο β ο λ ί α : 1) Κοιλιαρης Ίωαν. (Γεωπ.)

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

15,81, 2) Σαφλέκος Γ. (Κτην.) 15,47, 3) Ἀθανασιάδης Γ. (Κτην.) 15,40, 4) Κοντογιάννης Ἰω. (Ἱατρ.), 5) Σεργίου Κων. (Γεωπ.), 6) Χ"Ἐμμανουὴλ Δημ. (Ἱατρ.).

Σκυταλοδρομία 4x100: 1) Ἱατρικὴ Σχολὴ 46"9, 2) Κτηνιατρικὴ Σχολὴ 47"1, 3) ΠΟΕ 47"3, 4) Φυσικομαθηματικὴ.

Δρόμος 400 μ. 1) Παπακωνσταντίνου Χριστόδουλος (ΠΟΕ) 53"8, 2) Βουλγαρόπουλος Κ. (ΠΟΕ) 55", 3) Βρεττός Μιχαὴλ (Ἱατρ.) 55"5, 4) Γουγούλης Εὐάγ. (ΠΟΕ), 5) Κωνσταντίνου Π. (Φ/Μ), 6) Μάλαμας Χριστόφορος (ΝΟΕ).

Ἀκοντισμός: 1) Μουζακίδης Α. (ΝΟΕ) 45,47, 2) Πέτρου Ἀθαν. (ΝΟΕ) 40,23, 3) Γουλιανός Κων. (Φυσ.) 37,67, 4) Ἐξαρχόπουλος Γεωρ. (Κτην.), 5) Κανακούδης Γ. (Κτην.), 6) Κυριακίδης Ἰωάν. (Φ/Μ).

Ἄλμα τριπλοῦν: 1) Μπουχοῦτσος Ι. (Ἱατρ.) 12,86, 2) Καραμανλίδης Ἀζαριάς (Κτην.) 12,77, 3) Τριανταφύλλου Βάσιος (Φ/Μ) 12,14, 4) Τσιγκόλου Σταύρος (Ἱατρ.), 5) Γεωργίου Γ. (ΝΟΕ), 6) Τσιγκέλης Χριστόφορος (Ἱατρ.).

Σπουδαστικὴ σκυταλοδρομία (800, 600, 400, 200): 1) Ἱατρικὴ Σχολὴ 5'10", 2) Κτηνιατρικὴ Σχολὴ 5'28", 3) ΠΟΕ, 4) Φυσικομαθηματικὴ Σχολή.

Σφαιροβολία: 1) Σταυρίδης (Κτην.) 29,24, 2) Χ"Ἐμμανουὴλ Δημ. (Ἱατρ.) 24,14, 3) Γαβριηλίδης Κλ. (Ἱατρ.) 22,29, 4) Μουζακίδης Α. (ΝΟΕ), 5) Μεταλίδης (ΠΟΕ), 6) Κολιαρής (Γεωπ.).

Παραθέτουμε ἕναν πίνακα τῶν ἐπιδόσεων ποὺ κατερρίψθησαν φέτος σὲ σύγκριση μὲ τὰ παλαιὰ ρεκόρ:

100 μ. Γενηγιώργης τῆς Κτην. Σχ.	μὲ 11"5	τὸ 1953
400 μ. Βρεττός Μ. τῆς Ἱατρ.	» » 56"8	» 1953
800 μ. Βρεττός Μ. τῆς Ἱατρ.	» » 2'12"	» 1953
Τριπλοῦν Ἀδάμπρου Ἰωάν.	Ἱατρ. Σχ.	» 12,56 » 1953
Σκυταλοδρ. 4x100 Κτηνιατρικὴ Σχ.	» 48"8μ.	» 1954
Σπουδαστικὴ Σκυταλοδρ.	Ἱατρ. Σχ.	» 5'16"7 » 1954
100 μ. Κοτανίτης Μηνᾶς Ἱατρ. Σχολ.	μὲ 11"2	
400 μ. Παπακωνσταντίνου Χρ. τῆς ΠΟΕ	μὲ 53"8	
800 μ. Παπακωνσταντίνου Χρ. τῆς ΠΟΕ	» 2'10	
Τριπλοῦν Μπουχοῦτσος Ἰωάννης τῆς Ἱατρ.	22,66	
Σκυταλοδρ. 4x100 Ἱατρ. Σχολ.	μὲ 46"9	
Σπουδαστικὴ Σκυταλοδρ.	Ἱατρ. Σχολ.	» 5'10"

ΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ

Μᾶς γράφουν πολλοὶ συνάδελφοι γιὰ ἓνα θέμα σοβαρὸ καὶ ζητοῦν τὴ συμπάραστασή μας.

Πρόκειται γιὰ τὴν ἀπόφαση τῶν Πανεπιστημιακῶν Ἀρχῶν νὰ κλείσουν τὸ Φοιτητικὸ Ἀναγνωστήριο ποὺ στεγάζεται στὴν Πανεπιστημιακὴ Λέσχη κατὰ τὴ διάρκειά τοῦ καλοκαιριοῦ, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι τὸ ποσὸ τῶν 9.000 δραχμῶν ποὺ θὰ ἀπαιτηθῆ γιὰ τὴ συντήρηση τῆς Λέσχης, δὲν τὸ Ἀναγνωστήριο παραμένει ἀνοικτὸ, ἂν ἔχει προβλεφθῆ στὸν προϋπολογισμό.

Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ πλήττει κυρίως τοὺς φοιτητὰς ἐκείνους ποὺ ἀπ' ἐνὸς μὲν δὲν ἔχουν τὴν οικονομικὴ δυνατότητες ν' ἀγοράσουν τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴ μελέτη τους βιβλία καὶ ἀπ' ἑτέρου δὲν διαθέτουν στὰ σπίτια τους κατάλληλους χώρους γιὰ μελέτη. Καὶ στὴν κατηγορία αὐτὴ ἀνήκει τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῶν φοιτητῶν.

Ἐπιπλέον μὲς ἐμεῖς θερμὴ παράκληση πρὸς τὴς Πανεπιστημιακὰς Ἀρχὰς νὰ μελετήσουν τὸ αἴτημα αὐτὸ τῶν φοιτητῶν καὶ νὰ ἀναθεωρήσουν τὴν ἀπόφασή τους αὐτήν, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τῶν 9.000 δραχμῶν μπορεῖ νὰ καλυφθῆ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γεωρ. Τουσ.: Ἡ ἄνθρ ὀπι νη κα λ ω σ ὦ ν η, διήγησι. Τὰ ἐκφραστικά σας μέσα δὲν ἔφτασαν ἀκόμη σὲ βαθμὸ δημοσιεύσιμου. Εἶναι ἀρκετὰ δύσκολο ἢ εὐαισθησία καὶ τὰ εὐγενικά σας αἰσθήματα νὰ πᾶν τὴν ἀνεξάρτητη ἐκείνη μορφή, ποὺ θὰ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μετάδοσι. — Βασ. Ρομ.: Τὰ ποιήματά σας ὑστεροῦν ἀκόμη σὲ ποιητικὴ μετουσίωσι. Πάν-

τως εἶναι πηγαῖα καὶ γεμάτα εὐκρίνεια. Πιστεύουμε ὅτι πολὺ σύντομα θὰ γράψετε καλλιτέρα καὶ ἀριώτερα. Πρὸς τὸ παρὸν πρέπει νὰ διαβάσετε ἀκόμη περισσότερο δικούς σας καὶ ξένους δόκιμους ποιητὰς καὶ πρὸ παντὸς νὰ δουλῆτε συστηματικὰ τοὺς στίχους σας καὶ ν' ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ μιὰ εὐκολία ποὺ σας διακρίνει. Θὰ θέλαμε νὰ σὰς βλέπαμε ἀπὸ κοντά. — Γ. Ντρ.: Τί ζῆτ ὀ ἐδ ὄ; δοκίμιο. Πολὺ ἀόριστο. Ὁ ἀναγνώστης κουράζεται καὶ τελικὰ ἀναρωτῆται γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα. Δείχνει ἄτομο ποὺ ἔχει πολὺὰ ἐνδιαφέροντα, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ ἐρωτηματικά, αὐτὸ τὸ ἄγχος, πρέπει νὰ βρεθῆ ἕνας διαφορτικὸς τρόπος γιὰ νὰ ἐκφραστοῦν. Γιὰ τίς εὐχὲς εὐχαριστοῦμε. Ἐλπίζουμε νὰ κατανηθοῦν οἱ δυσκολίες. — Τρ. Ἰωάν. Ἀ γ ἄ π η, ποίημα. Τὸ θέμα τολμῆρὸ γιὰ τὸ περιοδικὸ μας. Θὰ τὸ δημοσιεύσαμε δημοσ., ἐὰν συγκέντρωνε τὰ τεχνικὰ στοιχεῖα. Δυστυχῶς, ἐνῶ ἡ σύλληψη τῶν εἰκότων δειγνῶν φαντασία καὶ πρωτοτυπία, ἡ ἐκτέλεση ὑστερεῖ.— Ἀ γ ὠ ν υ μ ο ν. Τὸ γράμμα σας, ποὺ θέλει νὰ καταλύσουμε τὸ σῆμα, δὲν μποροῦμε νὰ τὸ λάβουμε ὑπ' ὄψη, γιατί στερεῖται ὑπογραφῆς. Περισσότερο θάρρος συνηθίστε σὲ μᾶς, χωρὶς κἄν νὰ δίνετε ἕνα μικρὸ παράδειγμα.— Π ἄ ν. Θε ο φ. Καταπληκτικὴ περιπτώσις ἡ δική σας. Ἐχετε τρία βιβλία ἐπὶ γὰς τῆς τύποιμα καὶ ἔχετε στὸ νοῦ σας ἄλλα τέσσαρα. Τὸ περιοδικὸ μας δημοσ. εἶναι πρὸς τὸ παρὸν μικρὸ γιὰ τίς φιλοδοξίες σας.— Νε ρ ἄ ἰ δ α τοῦ Χαροτοῦμ: Δεσποινίς τὰ «Φοιτητικὰ Γράμματα» δὲν εἶναι ἀισθητικὸν περιοδικόν. Ἐχετε ἐπιηρεσθῆ ἀπὸ τὰ «πολύτιμα» αὐτὰ περιοδικὰ τόσο, ποὺ ἐνῶ δὲν ζευγνίσσατε ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, χώνετες τὴν μύτη σας σὲ χαρμίμα καὶ παλάτια καὶ γράφατε «ἔξωτικὲς ἱστορίες».

«Τὰ Φοιτητικὰ Γράμματα τῆς Θεσσαλονίκης» μηνιαῖον ἀγωνιστικὸν ὄργανον πνευματικῆς καλλιεργείας τῶν Φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἐπιμορφωτικῆς Φοιτητικῆς Ἐνώσεως Π. Θ. καὶ διευθύνεται ὑπὸ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὑπεύθυνος: Ἀλ. Οἰκονόμου, Μητροπόλεως 82 - Ἀπόστ. Φιλιππίδης, Βενιζέλου 84.